

Finom
nyulször kalap 11.80
WEISZ PÁL uridivat üzletében
Megyeházával szemben.

lasztáson indulhassanak. Márpedig ez nem okos dolog, mert a nagy emberek, a nemzetet vezető politikusok egyedül bukkannak fel és nagy tehetőségük toboroz később körük pártot. Egy párt még lehet rossz párt akkor is, ha sok tagból áll. Nem a tagok száma, hanem a vezér tehetsége, tekintélye és becsületessége, a nép lelkében gyökerező igazságainak ereje adja meg az ellenzéki párt súlyát. Azt kérdelem én Hegyemi Kiss Páltól, hogyan választották volna őt meg Debrecenben 1922-ben, hogy ha akkor is érvényben lett volna az a választójogi törvény,

Úgy viselkedett debreceni híveivel szemben mint egy diktátor...

— És nemcsak azt nehezményezem én és velem együtt a függetlenségi érzelmi polgárság, hogy éppen Hegyemi Kissék, az úgynevezett ellenzékiek vitték a kormány elé tálcán ezt a megdöbbentő választójogi törvénytervezetet, hanem azt is, hogy Hegyemi Kiss Pál nem tartotta be azt az ősi demokratikus rendet, amely Debrecen függetlenségi polgárságát képviselőihez mindig fűzte. Mint egy diktátor, úgy viselkedett e körül a választójogi javaslat körül, hiszen mielőtt döntött volna arról, hogy ilyen javaslatot

Hegyemi tanulhatott volna Bakonyi Samutól

— Így cselekedett Bakonyi Samu maga is, amikor választania kellett, hogy Kossuth Ferenc vagy Justh Gyula politikájához csatlakozik. Bakonyi Samu Kossuth Ferenchez akart csatlakozni, de mi, a Függetlenségi Kör vezetői csaknem egyhangulag Justh Gyula mellett foglaltunk állást és Bakonyi Samu tartotta magát a párt határozatához. Sajnos, Hegyemi Kiss Pál nem követte az ősök példáját, amelynek követése pedig órá is nagyobb haszonnal járt volna.

— Most azzal próbálják menteni magukat, hogy Szeghalmon vagy más népgyűléseken Eckhardt említést tett arról a dologról és ez lett volna a vá-

Könnye csurran az öreg kurucnak...

— Sokan vannak Debrecenben és bizonyára az egész országban is olyan régi, igazi függetlenségi érzelmi emberek, mint én, akik már jelentkezték és tiltakoztak a szégyenjavaslat ellen. Sajnos, meg kell állapítanom, hogy a pártnak rendkívül sokat értott Hegyemiéknek ez a pálfordulása és a választójogi tervezetüknek szégyenbélyege. Nem tudom, hogyan nyugtathatják meg a lelkiismeretüket Hegyemi Kiss Pál úr, hogy itt szétzüllesztették a függetlenségi pártot?

Kertész János ősz fejét megrázza, komoran néz ezeknél a szavaknál maga elé. S amint néz, lassan könny csillan meg a szemében. S amíg a könnyecsek végigperregnek arcának barázdáin ősz bajuszáig, őszinte hazafias érzésének szíve mélyéből feltörő bánatával mormolja maga elé:

— És ezért dolgoztam ötven esz-

amely csak tíz képviselő taggal bíró pártot engedne indulni a választásokon?

— A hat évi helybenlakás sem felel meg az igazi kossuthi elveknek, az 1848-as demokráciának. Az a választás, amely igazságosan fejezi ki a nép akaratát, csak általános, titkos és kerületenkénti szavazással lehetséges. Hegyemi Kiss Páltól mi azt vártuk volna, hogy ilyen választójogért harcoljon és hogyha még nem sikerül is a kormánytól kicsikarnia, akkor is bátran mutasson rá, hogy Debrecen negyvennyolcas érzelmi polgársága az igazság érvényesülését követeli a politikai életben is.

— De már nem lehet tiszta választás az sem, amelyek ki akarja zárni a választójogból azokat a szerencsétlen embereket, akik a rossz gazdasági viszonyok miatt és a kormány rossz gazdasági politikája miatt munkához nem tudván jutni, kénytelenek a pusztá betevő falatot inségmunkán favágással, földmunkával megkeresni.

csatlakozik, meg kellett volna kérdeznie pártját, hogy jó úton halad-e, elfogadja-e pártja ezt a tervezetet? Azelőtt Debrecen függetlenségi párti képviselői minden nagy fordulat előtt összehívták a Függetlenségi Kör választmányát, előterjesztették az ügyet és a választmány adott utasítást a képviselőnek, hogy az mihez tartsa magát. Tudom, hogy ezt a törvények nem írják elő, de az iratlan erkölcsi törvények alapján a választók megbecsülése így kívánta volna.

lasztók véleményének a megkérdése. Ne játszunk a szavakkal! Hogy kérdezhetnék meg egy népgyűlésen valakinek a véleményét, mikor ott csak a gyűlés rendezői által a rendőrségnek előre bejelentett szónokok beszélhetnek és a nép közül senki sem állhat fel, hogy elmondja véleményét. Itt lett volna a helye a mégtárgyalásnak Debrecenben.

— Mindenesetre azonban jól tudják ők, hogy miért nem kérdezték meg Debrecen függetlenségi érzelmi polgárságát a választójogi tervezet felől. Azért nem, mert a polgárság ezt a tervezetet el nem fogadta volna.

teideig!... Ezért faluztam, beszéltem, szenvedtem és áldoztam? Az volt a mi bajunk, hogy mindig a vezetők adtak el bennünket!...

— Beiratkozások a Városi Zeneiskolában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től 10-ig d. e. 9-1-ig és d. u. 3-5-ig tartatnak meg. Rendes tanítás 13-án. Az alsó osztályokban a tandíjat leszállították. Beiratkozni a következő főtanszakokra lehet: zongora, hegedű, magáének, gordonka, fa- és rézfúvó hangszerek, zeneszerzés és zenei ovoida. Mellék-tanszakok: Zeneelmélet, zenetörténet, zeneesztétika, kamarazene, zenekar. A zenei ovoidába növendékek 4 éves kortól 8 éves korig vehetők fel, fúvós és magáének tanszakon 15 éves kortól, többi tanszakon 6 éves kortól felfelé.

Küldöttségileg üdvözölte a Korcsmáros Ipartársulat Horváth miniszteri tanácsos pénzügyigazgatót

A debreceni korcsmáros ipartársulat legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy Horváth miniszteri tanácsos pénzügyigazgató hivatalának átvétele alkalmán üdvözli és e célból küldöttséget bízott meg, hogy ezt tolmácsolja. A küldöttséget Glóner János elnök vezette és tagjai voltak: Horogh János alelnök, Maday Béla titkár, Sipos Ferenc, Nagy Imre Guttman Lajos, választmányi tagok. Glóner János elnök barátságos szavakkal tolmácsolta az ipartársulat ragaszkodását és őszinte bizalmát és kérte egyben a pénzügyigazgatót, hogy a korcsmáros ipart érintő ügyeket jóindu-

latulag vegye a kezébe és törvényes kereteken belül ügyeket intézze.

Horváth pénzügyigazgató válaszában kifejtette, hogy minden egyes sérelmet objektív vizsgálat alá veszi, méltánylást ígér s a jogos kérelmeket a törvény keretein belül honorálja. Kifejtette továbbá, hogy tudatában van annak, hogy a korcsmáros ipar adóterhei nagyok, de nemcsak ez az ipar, hanem más adózók is kénytelenek a megváltozott gazdasági viszonyok következtében hasonló terhet viselni. Az adóügyekre előterjesztett kérelmekre kijelentette, hogy azoknak jogos és igazságos elintézését elő fogja segíteni.

Felpofozta volt szerelmét a bíróság előtt egy nyugalmazott százados, mert azt állította a feleségéről, hogy idegen férfikkal csókolózik

Budapest, szeptember 6. Stréhn Károly nyugalmazott százados és Troppauer Ilona ma délelőzeten ismét szembeállottak egymással a büntetőtörvényszék Schadl-tanácsa előtt. A nyugalmazott katonatiszt és a leány között évek óta pereskedések folynak, amelyek abból indultak ki, hogy Stréhn Károly annak idején zsarolásért feljelentette a leányt, akit először a törvényszék két évi fegyházra ítélt, majd a Kúria egy hónapi fegyházra szállította le büntetését.

Legutóbb Stréhn Károly egyik hetilapban nyilatkozatot tett közre, amelyben azt állította, hogy

Troppauer Ilona zsarolja őt és soha a leány mélyasszonya nem volt neki.

E nyilatkozat miatt Troppauer Ilona sajtó útján elkövetett rágalmazásért beperelte Stréhn-t és így került ma az ügy a Schadl-tanács elé.

Stréhn Károly kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát, mert igazat írt és állításait tanukkal bizonyítani is tudja. A védelem nem ellenezte a bizonyítást és a bíróság helyet is adott ennek.

Az első tanu Ajtai Endre alezredes volt, aki kijelentette, hogy úgy tudja, hogy Troppauer Ilona valóban nem volt mélyasszonya Stréhn Károlynak. Tud arról, hogy

Troppauer Ilona valóban 500 pengőt, majd később nagyobb összeget akart a századostól kérni.

Ezután Stréhn Károlynét hallgatta ki a bíróság. Elmondotta a fiatal asszony, hogy

ő is tudja, hogy a lány pénzért zsarolta férjét, sőt egyszer azal fenyegették meg, ha férje nem fizet 40,000 pengőt Trop-

pauer Ilonának, akkor őt, a feleséget elteszik láb alól.

— Egy alkalommal — valja tovább a fiatalasszony — értesítést kapott a férjem, aki akkor még vőlegényem volt, hogy keresse fel Gál Jenőt ügyvédi irodájában. Én elkísértem vőlegényemmel s fent az ügyvédi iroda előszobájában Troppauer Ilona anyja azzal fogadott, hogy

most 40,000 pengőről van szó.

Bent az ügyvéd szobájában Troppauer Ilona is megismételte ezt a kijelentését.

Ezután az ügyvédek több kérdése következett, majd feláll helyéről Troppauer Ilona, ingerülten, izgatottan odaállott Stréhn Károlyné elé és azt mondta neki:

Együtt látták magát idegen férfikkal csókolózni a moziban.

Amikor Troppauer Ilona ezt a kijelentést megtette,

Stréhn Károly felugrott a vádlottak padjáról és Troppauer Ilona arcába ütött,

úgy hogy a lány kalapja lerepült a fejéről.

A zsúfolt tárgyalóteremben óriási izgalmat keltett az inzultus. Stréhn Károlyhoz odaugrottak ismerősei és barátai, Troppauer Ionát és Stréhn-t az elnök erőlyesen megintette és a tárgyalást fel függesztette, mert Troppauer Ilona rosszul lett.

A tárgyalás felfüggesztése után Schadl elnök úgy Troppauer Ionát, mint Stréhn Károlyt pénzbírsággal sújtotta.

Troppauer Ilona zokogni kezdett, ájuldozott, a tárgyalást újra fel kellett függeszteni. A fiatal nőt kivitték az előszobába, ahol hangosan zokogott, míg az elnök elnapolta a tárgyalást.

TARTÓS ISKOLACIPŐK
MANDEL LIPÓT R. T. ÁRUHÁZÁBAN
Telefon 33-52. Debrecen, Ferenc József ut 28. szám.

— Influenza, spanyoljáró, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúshurut esetén gondoskodják arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával gyakran és alaposan tisztíttassanak.

A vasúti váróteremben érte agyszélhűdés

Szardán este a nagyalomás harmadik osztályú várótermében az ott tartózkodó emberek arra lettek figyelmesek, hogy az egyik padról hirtelen a padlóra zuhant egy asszony. Néhány pillanatig várták, azt hitték, hogy talán elvesztette az egyensúlyát, de amikor az asszony továbbra is fekvé maradt a padlón, hozzásiettek és felsegítették. Az asszony azonban eszméletlenül volt, úgy hogy értesíteni kellett a mentőket.

A mentőautó vitte be a klinikára az ájult nőt, ahol kiderült, hogy özvegy Oláh Lajosnének hívják, 58 éves darvasi asszony, aki éppen falujába akart visszautazni. Kosarában egy üveget találtak, amelyben tea volt és azt hitték, hogy az idős asszony valamilyen mérget kevert bele és attól vesztette el eszméletét. Megvizsgálták az üveg tartalmát, de hamarosan megállapították, hogy semmiféle ártalmas szer nem volt benne. Csütörtökön reggel aztán, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, özvegy Oláh Lajosné meghalt.

Az orvosok megállapították, hogy halálát agyszélhűdés okozta. Temegetésére az ügyészség engedélyt adott.

Sárrétudvariak általános 8 napja csendőrálgalmazás miatt

Fekete Ferenc, Tózsér László, Rábai Gyula, Szabó Sándor, Szegi Antal sárrétudvari napszámosok állottak a debreceni törvényszék előtt csütörtökön felhatalmazásra üldözendő rálgalmazás vétségével vádolva. Fekete, Tózsér és Rábai ez év februárjában azt beszélték Tamás László csendőrtiszthelyettesről, hogy az egy bálból hazatérve olyan részegen támolgott haza az örsre, hogy még másnap is csak bajtársai segítségével tudott a lovára felkapaszkodni. Délután pedig még mindig erősen illuminált állapotban behívatta az örsre Szabót és Szegit, horogkeresztes rőpcédula osztogatással vádolta meg és alaposan elverte a két férfit. A két ártatlan elvert ember aztán felegyelmi feljelentést adott be a csendőr ellen annak felettes hatóságához, amelynek folyamánként a tiszt helyettes kemény megfeddésben részesítette felettes hatóságát.

Tamás László tiszthelyettes erre feljelentette a leleményes embereket, akik felhatalmazásra üldözendő rálgalmazással vádolva csütörtökön állottak a debreceni törvényszék előtt. A vádlottak Rábai kivételével, valamennyien beismerték, hogy valóban híresztelték a vád tárgyává tett dolgot a csendőrrel, illetve feljelentették őt a felettes hatóságánál.

A törvényszék valamennyi vádlottat fejenként 8 napi fogságra ítélte el. A büntetést azonban egyedül csak Rábainak kell kitöltenie. A többi vádlott büntetésének végrehajtását a törvényszék három évi próbaidőre felfüggesztette.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Hét nudistát fogtak el a hőforrás árkában

A meztelentől fürdő férfiak alig akartak felöltözni a csendőri felszólításra

Csütörtökön délelőtt a Sámsoni uti járókelők észrevették, hogy a hőforrás arrafelé vezető árkában néhány férfi rüdök. A kissé hűvös szeptemberi kora délelőtt sem riasztotta vissza ezeket a férfiakat attól, hogy fürdőjenek — teljesen meztelentül. A hőforrás vizét azonban nem sokáig élvezhették, mert a járókelők értesítették a csendőrséget, ahonnan egy járőr ment ki a helyszínre. A csend-

őrök felszólították a vízben fürdőző hét férfit, hogy azonnal hagyjanak félbe a lubickolással és öltözzenek fel. Rövid vonakodás után a hét ember engedelmessé vált és a csendőrök felszólításának. Kiszállottak a vízből és felöltöztek. A csendőrök valamennyiüket előállították a rendőrkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatásukat.

Akinek még a felesége is vasvillával fogadta a végrehajtót

Herczeg Sándor bihartordai gazdálkodónál tavaly december 4-én megjelent két végrehajtó egyszerre, hogy az adótartozásba már lefoglalt állatait elvigyék. Kéry Sándor és Misky Károly végrehajtók azonban csakhamar belátták, hogy a gazda kedélyállapota nem a legelőnkitöbb módon hatot a két hivatalos személy megjelenése. A gazda ugyanis megludván, hogy miről van szó, olyan rettenetes monológba fogott, amelytől a végrehajtóknak minden hajszála égnek állott. A derék előbeszédben a felháborodott gazda olyan kedves kifejezésekkel bírálta a kormány adókvivési rendszerét, amelyek korszakalkotók az uccai ékes-szólás történetében. Felesége szintén tüzbőlött a férj gyújtó szónoklatától, felragadt egy vasvillát és azzal szabályosan célbavette a végrehajtókat.

Eme felmelo decembri jelenet fo-

lyományaképen állott a gazda csütörtökön a debreceni törvényszék előtt felhatalmazásra üldözendő, feltűnően dúrva becsületsértéssel vádolva.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a vádbeli alkalommal valóban elmondta úgymond a bikamiatyánkot, de az nem lehet sértő a kormányra nézve. Szelidlelkű neje szintén beismerte, hogy gesztikulált a vasvillával, de úgymond, ebben még a végrehajtó számára nem volt semmi sértő. A vasvilla felvétele és célratartása egyébként csak azért történt, hogy ezáltal azon cigány elriasztódjék a gazda tisztos portájáról, akit a végrehajtók hajcsárul magukkal hoztak.

Mivel a tanuk egy része, sőt az egyik sértett maga sem jelent meg, a törvényszék elrendelte ezek kihallgatását és a tárgyalást október 4-re elnapolta.

Felakasztotta e magát egy kis borbélyinas, vagy halálraverték?

Éjt-napot gyalogolva jött be Komádiból a nagy kérdésben a szegény gyermek apja — Helyszíni vizsgálat, boncolás

Kevéssel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Kaszonyi Sándor, borbélyinas Komádiban felakasztotta magát és mire észrevették meghalt. Az általános hiedelem a borbélyinas halálával kapcsolatosan az volt a faluban, hogy a tizenégyéves gyerek nem szerette a helyet ahol Jeneser Péter borbélymesternél alkalmazásban volt és egy meggondolatlan pillanatban véget vetett fiatal életének. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt és evvel úgy látszott, hogy a kis komádi borbélyinas története be van fejezve.

A dologban azonban csütörtökön szenzációs fordulat állott be. Csütörtökön délelőtt egy poros öregember jelent meg a debreceni törvényszéken és az ügyészség elnökével akart sürgősen beszélni. Mező Sándor dr. fogadta a láthatólag messziről jött embert, aki elmondta, hogy ő a szerencsétlenül járt kis komádi borbélyinas apja, id. Kaszonyi Sándor. Gyalog indult el szardán este Komádiból és egész éjjel gyalogolt, hogy fontos mondanivalóját személyesen közölhesse az ügyészség elnökével.

Ezek után az idős ember elmond-

ta, hogy az a gyanuja, miszerint a gyermeket meggyilkolták és nem lett öngyilkos. Szerinte a gyerek hulláján a hátán és a mellén súlyos ütlegelés nyomai láthatók. Az öreg ember azt állítja, hogy ezek a nyomok olyan súlyos ütlegelésekből származnak, melyek egyedül is előidézheték a gyerek halálát és így az nem öngyilkos lett, hanem az ütések következtében beállt halála után felakasztották.

Az elmondottak alapján az ügyészség azonnal vizsgálatot rendelt el a titokzatos halálesetben. Mező Sándor dr. és Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró azonnal kiszálltak a helyszínre a törvényszéki orvosszakértővel. A temetési engedélyt visszavonta az ügyészség. A kiszállott bizottság felboncoltatta a holttestet és egyszerűen helyszíni vizsgálatot is fog lefolytatni, annak megállapítására, hogy az apa elbeszélése mennyiben felel meg a valóságnak.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Mindenütt...

még a legkisebb falvakban is kapható a TUDOR Accumulator-gyár Rt. világhírű gyártmánya a

PERTRIX zseblámpaelem

Szerencsétlen véletlen okozta a tegnapi kerékpár-és motorbicikli karambolt

Megirtuk, hogy szardán délután kerékpár és motorbicikli karambol történt a Széchenyi utcán. Az eseményről téves információk alapján számoltunk be, amennyiben a karambol után a motorkerékpáros nem robogott el a helyszínről. Kiderült, hogy a kerékpáros, aki a Halközéből igyekezett a Széchenyi uccára, az uttesten csak úgy tudott kikerülni egy öregembert, hogy nekijárt a motorosnak. A motorkerékpár vezetője azonban az utolsó pillanatban felismerte a helyzetet, leállította a gépet. A kerékpár már csaknem az egészen megállott motorbiciklinek hajtott neki, de az ütődésből csak egészen jelentéktelen horzsolásokat szenvedett, a kerékpárnak pedig csupán az egyik kullója tört el. A mentők ott a helyszínen bekötötték a könnyű sérülést, aztán a kerékpáros is elrobogott épen, a motorosok után.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VASAROLJON

Meghalt Bányai Kornél, a kiváló modern magyar lírikus

A modern magyar szellemi élet ismét egy heroikus névvel szegényebb. A szolnoki közoktatásban a minap szibériai fogságában szerzett cukor-bajában néhány napi szenvedés után meghalt Bányai Kornél dr., a kiváló fiatal költő, a „Nyugat” munkatársa és annak a „Forrás” című lírai anthológiának a szerkesztője, amely a modern magyar lírának u. n. „harminczései” (Bányai, Boross Ferenc, Féja Géza, Fodor József, Sárközy György, Simon Andor, Szabó Lőrinc, Varga Zsigmond stb.) közös nevező alatt először mutatta be. A sokat emlegetett magyar torzónak egyik reményteljes hajtását vesztette el Bányai Kornél az új magyar irodalomban. Egyik Bányai-kötettel az „Örök arc”-cal kapcsolatosan nevezte Németh László Bányai Kornélt — patológikusan dübörgő „hullám-ritmusai” mellett is mélyen és sajátosan lírai hangja révén — az „új magyar Berzsenyi”-nek.

Bizony az új magyar Berzsenyi is visszavonultan élt, de nem szabad gazdálkodással, mint ama másik. Bányai Kornél egy homoki borügynökség favágó-munkájával volt kénytelen beérni. Nyomorúságos életkörülményei között, amelyet fiatal feleségével és két kis gyermekével osztott meg, anyagilag nem sokat segített rajta az a kis Baumgartner-segély sem, amit Babits Mihály figyelmesége juttatott Bányai Kornél részére.

Bányai Kornél különben tavasszal Debrecenben járt Gulyás Pálnál és Juhász Gézával. Velük beszélt meg az Ady-Társaságnak egy ösre tervbevett országos átfogójú irodalmi estjét, amelyen Bányai is szerepelt volna. A halál azonban közbeszólt, mielőtt a debreceni Ady-Társaság Debrecennek bemutathatta volna Bányai Kornélt.

nyulszőr kalap 11.80

WEISZ PÁL uridivat üzletében
Megyeházával szemben.

lasztáson indulhassanak. Márpedig ez nem okos dolog, mert a nagy emberek, a nemzetet vezető politikusok egyedül bukkannak fel és nagy tehetőségük toboroz később körük pártot. Egy párt még lehet rossz párt akkor is, ha sok tagból áll. Nem a tagok száma, hanem a vezér tehetsége, tekintélye és becsületessége, a nép lelkében gyökerező igazságainak ereje adja meg az ellenzéki párt súlyát. Azt kérdelem én Hegyemegi Kiss Páltól, hogyan választották volna őt meg Debrecenben 1922-ben, hogy ha akkor is érvényben lett volna az a választójogi törvény,

Úgy viselkedett debreceni híveivel szemben mint egy diktátor...

— És nemcsak azt nehezményezem én és velem együtt a függetlenségi érzelmi polgárság, hogy éppen Hegyemegi Kissék, az úgynevezett ellenzékiek vitték a kormány elé tálcán ezt a megdöbbentő választójogi törvénytervezetet, hanem azt is, hogy Hegyemegi Kiss Pál nem tartotta be azt az ősi demokratikus rendet, amely Debrecen függetlenségi polgárságát képviselőihez mindig fűzte. Mint egy diktátor, úgy viselkedett e körül a választójogi javaslat körül, hiszen mielőtt döntött volna arról, hogy ilyen javaslatot

Hegyemegi tanulhatott volna Bakonyi Samutól

— Így cselekedett Bakonyi Samu maga is, amikor választania kellett, hogy Kossuth Ferenc vagy Justh Gyula politikájához csatlakozik. Bakonyi Samu Kossuth Ferenchez akart csatlakozni, de mi, a Függetlenségi Kör vezetői csaknem egyhangulag Justh Gyula mellett foglaltunk állást és Bakonyi Samu tartotta magát a párt határozatához. Sajnos, Hegyemegi Kiss Pál nem követte az ősek példáját, amelynek követése pedig órá is nagyobb haszonnal járt volna.

— Most azzal próbálják menteni magukat, hogy Szeghalmon vagy más négyületeken Eckhardt említést tett erről a dolgról és ez lett volna a vá-

Könnye csurran az öreg kurucnak...

— Sokan vannak Debrecenben és bizonyára az egész országban is olyan régi, igazi függetlenségi érzelmi emberek, mint én, akik már jelentkeztek és tiltakoztak a szegényjavaslat ellen. Sajnos, meg kell állapítanom, hogy a pártnak rendkívül sokat ártott Hegyemegi Kissék ez a pálfordulása és a választójogi tervezetüknek szegénybélyege. Nem tudom, hogyan nyugtathatják meg a lelkiismeretüket Hegyemegi Kiss Pál úr, hogy itt szétzillesztették a függetlenségi pártot?

Kertész János ősz fejét megrázza, komoran néz ezeknél a szavaknál maga elé. S amint néz, lassan könny csillan meg a szemében. S amíg a könnycseppek végigperognek arcának barázdáin ősz bajuszán, őszinte hazafias érzésének szíve mélyéből feltörő bánatával mormolja maga elé:

— És ezért dolgoztam ötven esz-

amely csak tíz képviselő taggal bíró pártot engedne indulni a választásokon?

— A hat évi helybenlakás sem felel meg az igazi kossuthi elveknek, az 1848-as demokráciának. Az a választás, amely igazságon fejezi ki a nép akaratát, csak általános, titkos és kerületenkénti szavazással lehetséges. Hegyemegi Kiss Páltól mi azt vártuk volna, hogy ilyen választójogért harcoljon és hogyha még nem sikerül is a kormánytól kicsikarnia, akkor is bátran mutasson rá, hogy Debrecen negyvennyolcas érzelmi polgársága az igazság érvényesülését követeli a politikai életben is.

— De már nem lehet tiszta választás az sem, amelyik ki akarja zárni a választójogból azokat a szerencsétlen embereket, akik a rossz gazdasági viszonyok miatt és a kormány rossz gazdasági politikája miatt munkához nem tudván jutni, kénytelenek a pusztá betevő falatot inségmunkán favágással, földmunkával megkeresni.

csatlakozik, meg kellett volna kérdeznie pártját, hogy jó úton halad-e, elfogadja-e pártja ezt a tervezetet? Azelőtt Debrecen függetlenségi párti képviselői minden nagy fordulat előtt összehívták a Függetlenségi Kör választmányát, előterjesztették az ügyet és a választmány adott utasítást a képviselőnek, hogy az mihez tartsa magát. Tudom, hogy ezt a törvények nem írják elő, de az iratlan erkölcsi törvények alapján a választók megbecsülése így kívánta volna.

lasztók véleményének a megkérdésére. Ne játszunk a szavakkal! Hogy kérdezhetnék meg egy négyülésen valakinek a véleményét, mikor ott csak a gyűlés rendezői által a rendőrségnek előre bejelentett szónokok beszélhetnek és a nép közül senki sem állhat fel, hogy elmondja véleményét. Itt lett volna a helye a megtárgyalásnak Debrecenben.

— Mindenesetre azonban jól tudják ők, hogy miért nem kérdezték meg Debrecen függetlenségi érzelmi polgárságát a választójogi tervezet felől. Azért nem, mert a polgárság ezt a tervezetet el nem fogadta volna.

tendeig!... Ezért faluztam, beszéltem, szenvedtem és áldoztam? Az volt a mi bajunk, hogy mindig a vezetők adtak el bennünket!...

— Beiratkozások a Városi Zeneiskolájában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től 10-ig d. e. 9-1-ig és d. u. 3-5-ig tartanak meg. Rendes tanítás 13-án. Az alsó osztályokban a tandíjat leszállították. Beiratkozni a következő főtanszakokra lehet: zongora, hegedű, magánének, gordonka, fa- és rézfúvó hangszerek, zeneszerzés és zenei ovoida. Mellékintézetek: Zeneelmélet, zenetörténet, zeneesztétika, kamarazene, zenekar. A zenei ovoidába növendékek 4 éves kortól 8 éves korig vehetők fel, fúvós és magánének tanszakon 15 éves kortól, többi tanszakon 6 éves kortól felfelé.

Küldöttségileg üdvözölte a Korcsmáros Ipartársulat Horváth miniszteri tanácsos pénzügyigazgatót

A debreceni korcsmáros ipartársulat legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy Horváth miniszteri tanácsos pénzügyigazgatót hivatalának átvétele alkalmán üdvözli és e célból küldöttséget bízott meg, hogy ezt tolmácsolja. A küldöttséget Glóner János elnök vezette és tagjai voltak: Horogh János alelnök, Maday Béla titkár, Sárosi Ferenc, Nagy Imre Guttman János, választmányi tagok. Glóner János elnök barátságos szavakkal tolmácsolta az ipartársulat ragaszkodását és őszinte bizalmát és kérte egyben a pénzügyigazgatót, hogy a korcsmáros ipart érintő ügyeket jóindu-

latulag vegye a kezébe és törvényes kereteken belül ügyeket intézze.

Horváth pénzügyigazgató válaszában kifejtette, hogy minden egyes sérelmet objektív vizsgálat alá veszt, méltánylást ígér s a jogos kérelmeket a törvény keretein belül honorálja. Kifejtette továbbá, hogy tudatában van annak, hogy a korcsmáros ipar adóterhei nagyok, de nemcsak ez az ipar, hanem más adózók is kénytelenek a megváltozott gazdasági viszonyok következtében hasonló terhet viselni. Az adóügyekre előterjesztett kérelemre kijelentette, hogy azoknak jogos és igazságos elintézését elő fogja segíteni.

Felpofozta volt szerelmét a bíróság előtt egy nyugalmazott százados, mert azt állította a feleségéről, hogy idegen férfiakkal csókolózik

Budapest, szeptember 6. Stréhn Károly nyugalmazott százados és Troppauer Ilona ma délben ismét szembenállottak egymással a büntetőtörvényszék Schadt-tanácsa előtt. A nyugalmazott katonatiszt és a leány között évek óta pereskedések folynak, amelyek abból indultak ki, hogy Stréhn Károly annak idején zsarolásért feljelentette a leányt, akit először a törvényszék két évi fegyházra ítél, majd a Kúria egy hónapig fegyházra szállította le büntetését.

Legutóbb Stréhn Károly egyik hetilapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt állította, hogy

Troppauer Ilona zsarolja őt és soha a leány mélyasszonya nem volt neki.

E nyilatkozat miatt Troppauer Ilona sajtó útján elküvetett rágalmozásért beperelte Stréhn-t és így került ma az ügy a Schadt-tanács elé.

Stréhn Károly kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát, mert igazat írt és állításait tanúkkal bizonyítani is tudja. A védelem nem ellenezte a bizonyítást és a bíróság helyet is adott ennek.

Az első tanu Ajtai Endre alezredes volt, aki kijelentette, hogy úgy tudja, hogy Troppauer Ilona valóban nem volt mélyasszonya Stréhn Károlynak. Tud arról, hogy

Troppauer Ilona valóban 500 pengőt, majd később nagyobb összeget akart a századostól kérni.

Ezután Stréhn Károlynét hallgatta ki a bíróság. Elmondotta a fiatal asszony, hogy

ő is tudja, hogy a leány pénzért zsarolta férjét, sőt egyszer azzal fenyegették meg, ha férje nem fizet 40,000 pengőt Trop-

pauer Ilonának, akkor őt, a feleséget elteszik láb alól.

— Egy alkalommal — vallja tovább a fiatalasszony — értesítést kapott a férjem, aki akkor még vőlegényem volt, hogy keresse fel Gál Jenőt ügyvédi irodájában. Én elkísértem vőlegényemet s fent az ügyvédi iroda előszobájában Troppauer Ilona anyja azzal fogadott, hogy

most 40,000 pengőrdől van szó.

Bent az ügyvéd szobájában Troppauer Ilona is megismételte ezt a kijelentést.

Ezután az ügyvédek több kérdése következett, majd feláll helyéről Troppauer Ilona, ingerülten, izgatottan odaállott Stréhn Károlyné elé és azt mondotta neki:

— Együtt látták magát idegen férfival csókolózni a moziban.

Amikor Troppauer Ilona ezt a kijelentést megtette,

Stréhn Károly felugrott a vádlottak padjáról és Troppauer Ilona arcába ütött,

úgy hogy a lány kalapja lerepült a fejéről.

A zsúfolt tárgyalóteremben óriási izgalmat keltett az inzultus. Stréhn Károlyhoz odagrottak ismerősei és barátai, Troppauer Ilonát és Stréhn-t az elnök erőlyesen megintette és a tárgyalást felfüggesztette, mert Troppauer Ilona rosszul lett.

A tárgyalás felfüggesztése után Schadt elnök úgy Troppauer Ilonát, mint Stréhn Károly pénzbírsággal sújtotta.

Troppauer Ilona zokogni kezdett, ájultozott, a tárgyalást újra fel kellett függeszteni. A fiatal nőt kivitték az előszobába, ahol hangosan zokogott, míg az elnök elnapolta a tárgyalást.

TARTÓS ISKOLACIPŐK

MANDEL LIPÓTR. I. ÁRUHÁZÁBAN

Telefon 33-52.

Debrecen, Ferenc József ut 28. szám.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúcsshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával gyakran és alaposan tisztíttassanak.

A vasúti váróteremben érte agyszélhűdés

Szerdán este a nagyállomás harmadik osztályú várótermében az ott tartózkodó emberek arra lettek figyelmesek, hogy az egyik padról hirtelen a padlóra zuhant egy asszony. Néhány pillanatig várták, azt hitték, hogy talán elvesztette az egyensúlyát, de amikor az asszony továbbra is fekvé maradt a padlón, hozzásiettek és felsegítették. Az asszony azonban eszméletlenül volt, úgy hogy értesíteni kellett a mentőket.

A mentőautó vitte be a klinikára az ájult nőt, ahol kiderült, hogy özvegy Oláh Lajosnének hívják, 58 éves darvasi asszony, aki éppen falujába akart visszautazni. Kosarában egy üveget találtak, amelyben tea volt és azt hitték, hogy az idős asszony valamilyen mérget kevert bele és attól vesztette el eszméletét. Megvizsgálták az üveg tartalmát, de hamarosan megállapították, hogy semmiféle ártalmas szer nem volt benne. Csütörtökön reggel aztán, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, özvegy Oláh Lajosné meghalt.

Az orvosok megállapították, hogy halálát agyszélhűdés okozta. Temetésére az ügyészség engedélyt adott.

Sárrétudvariak általános 8 napja csendőrálgalmazás miatt

Fekete Ferenc, Tózsér László, Rábai Gyula, Szabó Sándor, Szegi Antal sárrétudvari napszámok állottak a debreceni törvényszék előtt csütörtökön felhatalmazásra üldözendő rálgalmazás vétségével vádolva. Fekete, Tózsér és Rábai ez év februárjában azt beszélték Tamás László csendőrtiszthelyettesről, hogy az egy bálból hazatérve olyan részegen támolgyott haza az örsre, hogy még másnap is csak bajtársai segítségével tudott a lovára felkapaszkodni. Délután pedig még mindig erősen illuminált állapotban behívatta az örsre Szabót és Szegit, horogkeresztes rőpcédula osztogatással vádolta meg és alaposan elverte a két férfit. A két ájultól elvert ember aztán fejelemmi feljelentést adott be a csendőr ellen annak felettes hatóságához, amelynek folyományaként a tiszt-helyettest kemény megfegedésben részesítette felettes hatósága.

Tamás László tiszt-helyettes erre feljelentette a leleményes embereket, akik felhatalmazásra üldözendő rálgalmazással vádolva csütörtökön állottak a debreceni törvényszék előtt. A vádlottak Rábai kivételével, valamennyien beismerték, hogy valóban híresztelték a vád tárgyává tett dolgot a csendőrrel, illetve feljelentették őt a felettes hatóságánál.

A törvényszék valamennyi vádlottat fejenként 8 napi fogházra ítélte el. A büntetést azonban egyedül csak Rábainak kell kitöltenie. A többi vádlott büntetésének végrehajtását a törvényszék három évi próbaidőre felfüggesztette.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZUKSÉGLETEIT.

Hét nudistát fogtak el a hőforrás árkában

A meztelenül fürdő férfiak alig akartak felöltözni a csendőri felszólításra

Csütörtökön délelőtt a Sámsoni uti járókelők észrevették, hogy a hőforrás arrafelé vezető árkában néhány férfi rüddik. A kissé hűvös szeptemberi kora délelőtt sem riasztotta vissza ezeket a férfiakat attól, hogy fürdőjenek — teljesen meztelenül. A hőforrás vizét azonban nem sokáig élvezhették, mert a járókelők értesítették a csendőrséget, ahonnan egy járőr ment ki a helyszínre. A csend-

őrök felszólították a vízben fürdőző hét férfit, hogy azonnal hagyjanak felbe a lubickolással és öltözzenek fel. Rövid vonakodás után a hét ember engedelmessé vált a csendőrök felszólításának. Kiszállottak a vízből és felöltöztek. A csendőrök valamennyiüket előállították a rendőrkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatásukat.

Akinek még a felesége is vasvillával fogadta a végrehajtót

Herczeg Sándor bihartordai gazdálkodónál tavaly december 4-én megjelent két végrehajtó egyszerre, hogy az adótartozásba már lefoglalt állatait elvigyék. Kéry Sándor és Misky Károly végrehajtók azonban csakhamar belátták, hogy a gazda kedélyállapota nem a legelőnki-több módon hatot a két hivatalos személy megjelenése. A gazda ugyanis megtudván, hogy miről van szó, olyan rettenetes monológba fogott, amelytől a végrehajtóknak minden hajszála égnek állott. A derék előbeszédben a felháborodott gazda olyan kedves kifejezésekkel bírálta a kormány adókvetési rendszerét, amelyek korszakalkotók az uccai ékes-szólás történetében. Felesége szintén tűzbejött a férj gyújtó szónoklatától, felragadozott egy vasvillát és azzal szabályosan célbavette a végrehajtókat.

Eme felmelo decembri jelenet fo-

lyományaképen állott a gazda csütörtökön a debreceni törvényszék előtt felhatalmazásra üldözendő, feltűnően durva becsületsértéssel vádolva.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a vádbeli alkalommal valóban elmondta ugyan a bikamiatyánkot, de az nem lehet sértő a kormányra nézve. Szelidlelkű neje szintén beismerte, hogy gesztikulált a vasvillával, de ugyanakkor, ebben még a végrehajtó számára nem volt semmi sértő. A vasvilla felvétele és célratartása egyébként csak azért történt, hogy ezáltal azon cigány elriasztódjék a gazda tisztes portájáról, akit a végrehajtók hajcsárul magukkal hoztak.

Mivel a tanuk egy része, sőt az egyik sértett maga sem jelent meg, a törvényszék elrendelte ezek kihallgatását és a tárgyalást október 4-re elnapolta.

Felakasztotta e magát egy kis borbélyinas, vagy halálraverték?

Éjt-napot gyalogolva jött be Komádiból a nagy kérdésben a szegény gyermek apja — Helyszíni vizsgálat, boncolás

Kevéssel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Kaszonyi Sándor, borbélyinas Komádiban felakasztotta magát és mire észrevették meghalt. Az általános hiedelem a borbélyinas halálával kapcsolatosan az volt a faluban, hogy a tizennyéves gyermek nem szerette a helyet ahol Jeneser Péter borbélymesternél alkalmazásban volt és egy meggondolatlan pillanatban véget vetett fiatal életének. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt és evvel úgy látszott, hogy a kis komádi borbélyinas története be van fejezve.

A dologban azonban csütörtökön szenzációs fordulat állott be. Csütörtökön délelőtt egy poros öregember jelent meg a debreceni törvényszéken és az ügyészség elnökével akart sürgősen beszélni. Mező Sándor dr. fogadta a láthatólag messziről jött embert, aki elmondta, hogy ő a szerencsétlenül járt kis komádi borbélyinas apja, id. Kaszonyi Sándor. Gyalog indult el szerdán este Komádiból és egész éjjel gyalogolt, hogy fontos mondanivalóját személyesen közölhesse az ügyészség elnökével.

Ezek után az idős ember elmond-

ta, hogy az a gyanuja, miszerint a gyermeket meggyilkolták és nem lett öngyilkos. Szerinte a gyerek hulláján a hátán és a mellén súlyos ütlegeles nyomai láthatók. Az öreg ember azt állítja, hogy ezek a nyomok olyan súlyos ütlegelekből származnak, melyek egyedül is előidézhették a gyermek halálát és így az nem öngyilkos lett, hanem az ütések következtében beállott halála után felakasztották.

Az elmondottak alapján az ügyészség azonnal vizsgálatot rendelt el a titokzatos halálesetben. Mező Sándor dr. és Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró azonnal kiszálltak a helyszínre a törvényszéki orvosszakértővel. A temetési engedélyt visszavonta az ügyészség. A kiszállott bizottság feiboncoltatta a holttestet és egyszersmind helyszíni vizsgálatot is fog lefolytatni, annak megállapítására, hogy az apa elbeszélése mennyiben felel meg a valóságnak.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Mindenütt ...

még a legkisebb falvakban is kapható a TUDOR Accumulator-gyár Rt. világhírű gyártmánya a

PERTRIX zseblámpaelem

Szerencsétlen véletlen okozta a tegnapi kerékpár-és motorbicikli karambolt

Megirtuk, hogy szerdán délután kerékpár és motorbicikli karambol történt a Széchenyi utcán. Az eseményről téves információk alapján számoltunk be, amennyiben a karambol után a motorkerékpáros nem robbogott el a helyszínről. Kiderült, hogy a kerékpáros, aki a Halközből igyekezett a Széchenyi utcára, az uttesten csak úgy tudott kikerülni egy öregembert, hogy nekijárt a motorosnak. A motorkerékpár vezetője azonban az utolsó pillanatban felismerte a helyzetet, leállította a gépet. A kerékpár már csaknem az egészen megállott motorbiciklinek hajtott neki, de az ütődésből csak egészen jelentéktelen horzsolásokat szenvedett, a kerékpárnak pedig csupán az egyik küllője tört el. A mentők ott a helyszínen bekötötték a könnyű sérülést, aztán a kerékpáros is elrobogott, a motorkerékpár vezetője is.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VASAROLJON

Meghalt Bányai Kornél, a kiváló modern magyar lírikus

A modern magyar szellemi élet ismét egy heroikus névvel szegényebb. A szolnoki közpörházban a minap szibériai fogságában szerzett cukor-bajában néhány napi szenvedés után meghalt Bányai Kornél dr., a kiváló fiatal költő, a „Nyugat” munkatársa és annak a „Forrás” című lírai anthológiának a szerkesztője, amely a modern magyar lírának u. n. „harminczései” (Bányai, Boross Ferenc, Főja Géza, Fodor József, Sárközy György, Simon Andor, Szabó Lőrinc, Varga Zsigmond stb.) közös nevező alatt először mutatta be. A sokat emlegetett magyar torzónak egyik reményteljes hajítását veszítette el Bányával az új magyar irodalom. Egyik Bányai-kötettel az „Örök arc”-cal kapcsolatosan nevezte Németh László Bányai Kornélt — patalógikusan dübörgő „hullám-ritmusai” mellett is mélyen és sajátosan lírai hangja révén — az „új magyar Berzsenyi”-nek.

Bizony az új magyar Berzsenyi is visszavonultan élt, de nem szabad gazdálkodással, mint ama másik. Bányai Kornél egy homoki borügynökség favágó-munkájával volt kénytelen beérni. Nyomorúságos életkörülményei között, amelyet fiatal feleségével és két kis gyermekével osztott meg, anyagilag nem sokat segített rajta az a kis Baumgartner-segély sem, amit Babits Mihály figyelmesége juttatott Bányai Kornél részére. Bányai Kornél különben tavasszal Debrecenben járt Gulyás Pálnál és Juhász Gézanál. Velük beszélt meg az Ady-Társaságnak egy ösre tervbevett országos átfogó irodalmi estjét, amelyen Bányai is szerepelt volna. A halál azonban közbeszólt, mielőtt a debreceni Ady-Társaság Debrecennek bemutathatta volna Bányai Kornélt.

Kényelmes tréningjátékkal, gyöngé halvesora miatt kétszámjegyű győzelmet mulasztott a Bocskay a Somogy ellen

Bocskay—Somogy 4:1 (2:1) — Góllövők: Vincze, Návay, Galambos, Teleky, Návay — 1500 néző, bíró Gombos

Lassan gyülekezett a közönség, a két kölyöcsapat mérkőzését csaknem üres tribün nézte végig. A hangulat azért így is kedélyes volt, a publikum derűs bemondásokkal biztatta a fiatalokat, míg végül a DKASE kölykei 3:1-re legyőzték a Hunyady kölyköket. Ezalatt nagyban folyt odabenn az öltözőkben a készülődés, a Bocskaynál Gyulayt biztatták és a centerhalf erősen fogadkozott, hogy belefekszik a játékba.

Egyébként nyugodt a hangulat a debrecenieknél, de annál idegesebbek a kaposváriak. Az öltözőben Morvay tréner magyarázza a játékosoknak a Bocskay elleni különleges játékmódot. Labda is van nála, azzal is mutogatva amit az öltöző betonján. Aztán belekezd egy mondatba:

Sorozatos védelmi hibák után potyagólt szerez a Somogy

Teleki indít, de az első Bocskay-támadás elakad a somogyi halfokon és mindjárt Berecz szalad a labdával. Gyulay hiába próbálja megakasztani, az összekötő eljut egészen a tizenhatosig, ahol Janszó elkaparja előle a labdát. A Bocskay azonban nem tud eljutni a kaposváriak kapujáig, a felpályán cikázik a labda, amíg végre Galambos elcsípi és a meglepett Bocskay-vedelemben keresztül egyedül tör a kapura. Flóra azonban az utolsó pillanatban megérkezik és kicsit veszedelmesen hazajátszik előle. Most feljön a Bocskay és a 4. percben kezdi meg működését a somogyi kapus, aki Vincze nehéz labdáját fogja. Két perc múlva azonban már itt is a Bocskay első gója.

Návay szerzi meg a labdát, rohan, de a tizenhatoson önzetlenül a tisztán álló Vinczéhez játszik, aki szalad még pár métert, aztán hatalmas bombát ereszt meg és labdája védhetetlenül vágódik a felső sarokba. (1:0).

A gól után megint a debreceniek támadnak, Markos kicszelezi Krumpakot, a kornervonalig fut, a beadását Vincze elereszti. A kiadást Szaniszló csípi el, előreadja Telekinek, de a center addig forgolódik, amíg elveszik tőle a labdát. Az ostrom azonban nem szűnik. Máris Markosnál van megint a labda, az apró szélső ragyogó cselrel dolgozza át magát ismét a tehetetlen Krumpakon, bekanyarodik és nehéz szögölő. A lövésből azonban Velez beteszi fejét és a labda

Özön gólhelyzetből kettőt érlel meg a tréningyszerűen játszó Bocskay

A második félidő Somogy-főlényével kezdődik és Kuti hatalmas lövést Alberti csak kornerre tudja védeni. De mindjárt ezután a Bocskay ér el kornert Markos révén, azonban a kornert a kéksárgák is éppen úgy nem tudják kihasználni, mint a Somogy. A következő percben Hevesi tiszta helyzetből ront, de a gól azért nem késik.

A 7. percben Palotás előreadott labdáját Teleki fordulásból megvágja és Bárdos már tehetetlenül néz utána. (3:1.)

Három perccel később Vincze kerül jó helyzetbe. Egyedül áll szemben a kapussal, Bárdos kifut, de az összekötő keresztül emeli rajta a labdát — a kapu mögé. A 13. percben Telekit a tizenhatoson felvágják, de a szabadrugást Vincze a sorfalba lövi. Aztán Markos fut le, beadását Teleki négy méterről a ka-

— Majd Galambos odamegy... Galambos közbevág: — Mondhatnád azt is, hogy Galambos úr!...

Fegyelem, az van a Somogynál... A vendégcsapat fut ki először, tapsot kap, utána a Bocskay, még nagyobb taps. Megjelenik a bíró is, füttyül s a két csapatkapitány, Vincze és Galambos közre lépnek választani, Galambosé a szerencse, ő választ és a Bocskay kezd. A csapatok a következő összeállításban álltak ki a mérkőzésre:

Bocskay: Alberti — Flóra, Janszó — Palotás, Gyulay, Szaniszló — Markos, Vincze, Teleki, Návay, Hevesi.

Somogy: Bárdos — Velez, Fabók — Sipőcz, Boros, Krumpak — Nagy, Berecz, Galambos, Kuti, Kollár.

kivágódik. Korner, de eredménytelen.

A Somogy is belefekszik, de csatáruk lassúak. A halvesoruk most elég jól működik, de érthetetlen módon mindent a gyenge balszárnyra adnak, amely mindent elront. Aztán megint a Bocskay kezd támadni, de Markost ofszájdon állítja meg a bíró sipja. A 20. percben megint

Markot fut le, centerzése Vincze elé kerül, akinek lövését Bárdos kiejti. De Návay szemfüles és két lépésről behelyezi a labdát. (2:0.)

Újrakezdekör Galambos tör ki, de Flóra bravúrosan szereli, meg is tapsolják érte. Markoshoz kerül a labda, aki ördögös trükkkel cselezi megint Krumpakot és a half most már a fejét fogja mérgében. A szélső azonban nem sok hasznát veszi a cselezésnek, mert lövése a külső hálót éri. A 27. percben Sipőcz előread Berecznek, aki kicszelezi a debreceni védelmet és a tisztán álló Galambosnak ad. A center öt méterről lapolans ló,

Alberti vetődik, el is csípi a labdát, de kiejti. Utána akar nyulni, de nem sikerül elfogni, mert Galambos és Berecz ott vannak a kézzel tartják vissza a kapust, a labda begurul a hálóba. (2:1.)

Hiába protestál a Bocskay, a bíró megítéli a gólt. A debrecenieket kissé idegesíti a váratlan gól, nem is tudnak eredményt elérni, sőt a félidő utolsó percében Alberti kifutással is alig tud Kollár elől menteni.

pus kezébe lövi. Egy perccel utána Markos áll szemben a kapussal, de erősen leszorított lövése szinte egyenesen a kapusnak vágódik. Most nagy peche van a Bocskaynak, mert Návay beadását Hevesi kapja tisztán, a balszélső senkitől sem zavartatva fut a kapu felé, ló is, de a kapus ölébe. A mérkőzés legnagyobb helyzete volt! A Somogy lefutása után már megint ott tanyáznak a Bocskay-csatárok a kaposváriak kapuja előtt. A 24. percben

Vincze kapja a labdát, továbbítja Návaynak, aki közvetlen közelből kényelmesen leállítja a bört és angolos hidegvérrel a bal felső sarokba vágja. (4:1.)

A Somogy már szóhoz sem jut, a kéksárga csatárok nem hajlandók eltávozni az ellenfél térélféről. Teleki viszi a labdát, a tizenhatoson átadja Vinczének,

akire hátulról rákiált Boros:

— Hagyd!

Vincze azt hiszi, hogy valamelyik Bocskay-játékos szólt rá, átengedi a labdát és csak, amikor megfordul, látja meglepetve, hogy Boros rohan vele tovább. A bíró azonban máris fuj ezért a sportszerűtlenségért és az új szabályok értelmében büntetést ítél a kaposváriak ellen. Vincze rugja, de a labda a kapu-előtti tumultusban elakad. Ezután aztán nincs is érdekesebb mozzanata a játéknak és a Somogy térfelén pattog a labda akkor is, amikor a bíró sipja a mérkőzés végét jelzi.

KRITIKA

A mérkőzés gyenge sportot nyújtott, a Bocskaynak legalább egy tucat góllal kellett volna győzni a lehetetlenül erőteljes somogyi csapat fölött. A csütörtöki mérkőzésnek különben az a tanulsága, hogy bebizonyosodott: Gyulayt ilyen kondícióban nem lehet a kéksárgák centerhalfjába állítani.

A Bocskay számára nem volt ellenfél a Somogy, a kettőjük közötti különbség legalább 10 gól. A Bocskay nem veszi komolyan sohasem a gólarányt, holott azon sok dőlhet el. Ezért bizony be kellett volna zúgatni azt a tizest. Gólarányunkra előre is jó dolgozni. Ezt a meccset így befejezni — könnyelműség volt.

A Bocskay csapatában Markos volt a legjobb, de a többiek is sokat küzdöttek. Teleki érezhetően feljavult, azonban Hevesi elemi hibákat csinált. A halvesor tengelyében Gyulay nem tudott semmit produkálni, teljesen használhatatlan volt. A labda rossz? Vagy a tréningje hiányzik? Tipikus álló centerhalf volt. Ennek következtében a két szélsőhalfnak, Szaniszlónak és Palotásnak kellett rengeteget dolgozni. Közülük Szaniszló volt a jobb. A két half azonban állandóan hátul tartózkodott Gyulay tehetetlensége

Az angol szakszervezetek a háború megakadályozásáért

London, szeptember 6. Az angol szakszervezeti főtanács ma nagy többséggel elfogadta a hivatalos jelentést, amely szerint háborús veszély esetére rendkívüli kongresszust kell összehívni a helyzet alapos megvizsgálására. A javaslat

előadója hangoztatta, hogy ez az álláspont még nem jelenti az általános sztrájk lehetőségéről való lemondást, de az általános sztrájk ma már alig lenne lehetséges Európa 3-4 országának kivételével.

Meghalt tóti Poroszlay Gyula, Tisza István osztálytársa

Hosszú szenvedés után csütörtökön 78 éves korában meghalt tóti Poroszlay Gyula nyugalmazott pénzügyi tanácsos, a régi debreceni család sarjadéka, a debreceni uritársaságok tisztelt tagja. Poroszlay Gyula évek óta súlyos betegségben szenvedett és már régen visszavonult életet élt, éppen emiatt. Puritán becsületességgel és általános közszerepet és köztisztelést szerezve megfutott tisztviselői pályája után Debrecen város egész uri társadalmának részvétele övezte betegágát.

Tanulmányait a debreceni református Kollégiumban kezdte tóti Poroszlay Gyula és a gimnáziumban osztálytársa volt a fiatal gróf Tisza Istvánnak, aki vele s néhány barátia-

val igen szoros baráti összeköttetést és komoly művelődési együttműködést is tartott fenn. Ez a barátság később sem szakadt meg, a debreceni Kollégiumban összeverődött baráti kör igen sokszor összejött akkor is, amidőn gróf Tisza István államférfi pályájának delején volt.

Tóti Poroszlay Gyulát, akinek halála általános és mély részvétet keltett Debrecen uri társaságában, szombaton délután 4 órakor a Kossuth uccai református templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth uccai temetőben levő családi sírholtban fogják örök nyugalomra helyezni. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat végzi.

Gyukits, Borsalino

KALAPOK

FRANK IMRÉNÉL
Debrecen, Arany Bika

miatt s ezért köztük és csatársor között mindig félpálya volt a távolság. Ennek viszont az volt a következménye, hogy ha a csatársorból véletlenül hátrament a labda, a halvesor nem tudták elérni a potya-labdák özőnetét kapta a Somogy. A védelemben Flóra nagyvonalú játékot nyújtott a gyenge formát kiutott Janszó mellett. Alberti szépen védett, a gólról nem tehet.

A Somogyban figyelemreméltó volt Galambos agilis játéka és kitűnt a kapus is elegáns védeésével. Berecz bombáival szerzett tekintélyt magának, egyébként azonban gyenge az együttes.

NYILATKOZATOK:

Herzog Edvin: Még nem egészen fitt a csapat, de lehet, hogy a két kemény, most sorra kerülő nemzetközi mérkőzés alatt kicsiszolódik a játék. Gyulay is belejön, mert örömmel hallom, hogy már nem panaszkodik a sérülésére.

Faragó Sándor, a Somogy fővárosi képviselője: A csatárok közötti differencia döntötte el a mérkőzést. Ha a csatársorunk feljavul, akkor nem lesz velünk baj a bajnokságban.

Gombos bíró: Mindjárt ki kell jelentenem: ilyen pályán meccs játszani, hanem bírászkodni is élvezet. Olyan könnyen lehet áttekinteni a pályát, hogy az esetlegesen előforduló bírói hibákat a minimumra lehet csökkenteni. A játékkal kapcsolatban az a megjegyezni valóm csupán, hogy a nagyobb technika döntötte el a mérkőzés sorsát.

— A Somogy góljára?

— Amint azt a két határbíró is látta, Galambos ráesett Albertire, nem pedig lefogta. Így tehát meg kellett ítélnem a gólt.

Meg akart lincselni a tömeg egy folyamőrkapitányt, aki karddal védekezett a késes rátámadó kerékpáros ellen

Kispest, szeptember 6. Véres kardaffér történt tegnap este Kispesten.

Vincze Dezső folyamőr-százados este 9 óra tájban gyalogosan hazafelé igyekezett. A Rózsa ucca és Tóth József ucca sarkán a gyalogjárón

hátról nekifutott egy kerékpáros.

Kispesten ugyanis napirenden van az a bevezetett szokás, hogy a kerékpárosok a gyalogjárókon száguldanak. Vincze százados érthető felháborodásában rendreutasította a vigyázatlan kerékpárost, akiről utóbb megállapították, hogy

Kalmár Antal 26 éves vasöntősegéd.

Kalmár azonban ahelyett, hogy bocsánatot kért volna, durva, trágár szavakkal támadt a századosra.

A százados felszólította, hogy kö-

vesse őt a közeli rendőrörszemhez igazoltatás végett.

Erre Kalmár kést rántott s azzal támadt a századosra, aki erre kardot rántott s egyetlen vágással, amely

Kalmár jobbcsuklóját érte, harcképtelenné tette a dühöngő embert. A nagy zajra csakhamar mintegy harminc-negyven főnyi néző sereglett össze, amely a kivont kard láttára

meg akarta támadni a századosot.

Vincze százados azonban kivont karddal féken tartotta a mindjobban szaporodó tömeget s így elérte a BESZKRT Üllői uton lévő végállomását, anélkül, hogy bántódása esett volna.

Bement az állomás irodájába, hogy a rendőrségre telefonáljon. Ezalatt a

tömeg nőttön nőtt. A történetekkel nagyobb részt tájékozatlan emberek

megostromolták az állomás épületét és be akarták zuzni az iroda ajtaját, hogy a századoson kitölthessék boszszujukat.

A telefonjelentésre azonban csakhamar

a helyszínrre rohogott a főkapitányság kivezényelt riadóautója egy szakasz rendőrrel,

akik néhány percen belül megtisztították az állomás előtti utat a tömegtől. Kalmárt, akit a mentők beköltöztek, valamint a tomegből kiemelt két izgatott előállították a kispesti rendőrkapitányságra, ahol eljárást indítottak ellenük. Vincze százados külön jelentést tett az esetről feltes parancsnokságánál.

10 halott, 14 sebesült ez az amerikai mammutsztrájk csütörtöki veszteséglajstroma

Újabb százezres munkástömegek csatlakoznak a sztrájkolóknak seregéhez

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a következő három személyiséget nevezte ki a szövöpari közvetítő bizottság tagjaivá: John Winant, New Hampshire állam kormányzóját, Marion Smith atalantai (Georgia állam) előkelő ügyvédet s Raymond Ingersold ügyvédet, Brooklyn város tanácsának elnökét, a newyorki ruházati iparnak döntőbíráját.

A bizottság legkésőbb október elsejéig köteles jelentését az elnök elé terjesztetni.

A közvetítő bizottság kinevezésével egyidejűleg komolyabb arányú erőszakoskodások híre érkezett.

Trionban (Georgia állam) nagyobb sztrájkoló tömeg támadta meg a sztrájk-törököt, akik délutáni szünre tódultak ki a gyárakból. A verekedés késő délutánig tartott. A rendőrség kénytelen volt a verekedőkre tüzelni; a sztrájkolóknak viszonzták a tüzet. Egy rendőr és egy sztrájkoló elesett, húszan megsebesültek.

Augustában (Georgia állam) a sztrájkolóknak és a rendőrség között szintén harcra került a sor; egy sztrájkoló elesett, kettő megsebesült.

Greenville-ben (Dél-Karolina állam) a sztrájkoló nők és a női sztrájk-török véres harcokat vívtak. A sztrájk-török firkosbotokkal véresre verték a dolgozó nőket. Négy nő életveszélyesen, egy férfi könnyebben megsebesült. A nemzetőrség szuronyhammal vetett véget a verekedésnek, amelybe nagyobb tömegek avatkoztak be. Észak és Dél-Karolina, valamint Georgia állam kormányzói parancsot adtak a nemzetőrségnek, hogy zavargás esetén tüzeljen. A zavargások megismétlődése esetén kihirdetik az ostromállapotot.

New Bedfordban (Massachusetts állam) 8000 sztrájkoló meglincseléssel fenyegette a dolgozó munkásokat.

Ma újabb 90,000 munkás csatlakozott a sztrájkhoz. A sztrájkvezérek kijelentése szerint a sztrájkolóknak száma 450

ezerre emelkedett. Valószínűbb azonban az a becslés, amely a sztrájkolóknak számát 325,000-re teszi. Kétségtelen, hogy a sztrájkmozgalom üteme meggyorsult.

Newyork, szeptember 6. Egymásután érkeznek a sztrájkoló szövöpari munkások és a rendőrség közötti súlyos és véres összetűzésekről szóló jelentések. A rendőröknek majdnem minden esetben fegyverüket kellett használni. Csütörtökön, a voltaképpeni sztrájk harmadik napján már kora reggel 6 halott, 14 se-

besült szerepelt a veszteséglajstán. Rode Island államban a sztrájkolóknak megkísérelték egy gyár megostromlását, amelynek munkásai még nem hagyták abba a munkát. Bár a rendőrség gumibottal és könnygázbombákkal védelmezte a gyárat, a sztrájkolóknak mégis sikerült be-nyomulniuk. A gyár vezetősége kénytelen volt a 800 embert foglalkoztató üzemet bezárni. A sztrájkolóknak ezen kívül sikerült egyik társukat, akit a rendőrség letartóztatott, erőszakkal kiszabadítani.

A rák kórokozóját el tudjuk már távolítani a vérből — mondja Brehmer professzor

Az egész világsajtóban elterjedt a híre, hogy Brehmer professzornak, a berlin-dahlemi biológiai intézet rák-kutatójának sikerült megtalálnia a rák kórokozóját. Egyik pesti lap felhívta a dahlemi kutatóintézetet és interjút csinált a professzorral.

— Most már abban a helyzetben vagyunk — mondta a professzor —, hogy a rákot korai stádiumban kimutathatjuk és megakadályozhatjuk kifejlődését. Sikerült megtalálnom a vérben azt a mikroorganizmust, amely a rákot okozza. Ez nemcsak kimutatható, hanem el is távolítható a vérből. Különleges injekció és szíjon át adagolt orvosság segítségével tudom a megtámadott vért normani-zálni.

— Megváltozik a kifejelett rák kezelésének módja is. Az eddiginél eredményesebben kezelhetjük. A rákos daganatot ki kell vágni a szervezetből és azután injekcióval és orvosságokkal kezelni tovább a be-

teget, hogy a vérből is eltűnjenek a rákot okozó kis testecskék. Ezzel minimálisra csökkenthetjük a veszélyt, hogy a betegség kiújul.

Aláaknáztuk a fasiszta rendszereket, jelentette ki az angol szakszervezeti szövetség titkára

London, szeptember 6. Nagy feltűnést keltő kijelentéseket tett a hitlerizmus ellen indított harcra az angol szakszervezeti szövetség főtitkára, Citrine, a szövetség Weymouthban üléséről országos kongresszusán. Citrine abban foglalta össze az angol szakszervezeti szövetség külpolitikai célkitűzéseit, hogy „meg kell dönteni a fasiszta rendszert Németországban és Ausztriában”. Nyilvánosan nem mondhat erről többet, mert nem akarja elárulni a titkos hadterveket.

Elsőrendű szabásu
FEHÉRNEMŰ
egységárai:
3.30, 4.48, 5.50, 6.50
WERNER
Piac ucca 72.

Gyászrovat

Gavlucz Ferenc, élt 26 évet. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Kőztemetőben a református egyház szertartása szerint. Fehértől temetkezési vállalata.

Özv. Varjas Sándorné, szül. Molnár Zsófia temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Kossuth u. temető halottasházából a családi sírboltba. Temetését Gebauer-cég rendezi.

Északi szél, meleg idő

Földrajzi Intézet jelentése: Középeurópa időjárása borult, kisebb esők sok helyütt voltak. Jelentékenyebb esőterület a Kárpátok felett Lengyelországban alakult ki. A reggeli órákban nagyobb területeken ködök is léptek fel. Nyugateurópa és Németország nyugati felében hűvösebb óceáni levegő áramlott, amely ott a hőmérsékletet csökkentette és esőket okozott.

Hazánk északi része a lengyel esőterület hatása alá került, így az elmúlt nap folyamán jelentékeny esők léptek fel Mátészalkán 23, Vásárosnaményban 17, Tokajban 14, Tiszafüreden 4 mm esett. Debrecenben a reggeli órákban köd volt. Debrecenben a csapadék 1 mm alatt maradt. A hőmérsékleti viszonyok változatlanok. Reggeli órákban köd volt Debrecenben a 23 fok volt. Szeptember 6-án este a hőmérséklet 19 fok s tenger szintre átszámított légnyomás 764 mm volt, gyengén emelkedő irányzattal.

Prognózis: Élénkebb északi szél, változó felhőzet, több helyen zivatarral és esővel, az idő továbbra is meleg marad.

— A vér felfrissítése céljából — kiváltképp középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Nápoly felett összeütközött két repülőgép

Róma, szeptember 6. Ma délelőtt 12 óra tájban Nápoly felett két turistarepülőgép összeütközött. Az egyik gép egy templom kupolájára zuhant, ahol összetört. A templom is igen súlyosan megrongálódott. A másik gép a belváros egyik házának tetéjére zuhant. Az egyik pilóta ejtőernyővel kiugrott gépéből és csaknem teljesen sértetlenül ért földet, a másik azonban gépevel együtt elégett. A pilóták kilétét eddig még nem állapították meg.

Róma, szeptember 6. A ma délelőtt történt nápolyi repülőösszeütközés halálos áldozata Perez Renato olasz állampolgár, a másik gép megmenekült útasa pedig Monaco Richard olasz állampolgár.

ÍGY HARCOLNAK HEGYMEGIÉK A HOROGKERESZT ELLEN

Hegymegi Kiss Pálék a debreceni „rendezetlen” felekezeti ismerőseik körében azzal a naiv mesével próbálják nagyarázatú demokratáciát és liberális elvárásokat megcsúfoló választójogi tervezetüket, hogy az tulajdonképpen nem szolgál más célt, mint hogy a horogkeresztesek ne indulhassanak a legközelebbi választáson. Ezzel a dévaj viccelődéssel szemben nézzük csak meg hogyan ír a Kisgazdapárt pesti vezérorgánusa, az Uj Magyarország? Ezt a lapot Milotay István szerkeszti, a magyarországi antiszemita reakció legviriliosabb tollú előharcosa, aki nek tavaly Miskolcon Eckhardt odaajándékozta a Kisgazdapárt egyik mandátumát. Az Uj Magyarország csüörtökön megjelent számának vezércikkében Milotay mester szellemes eszevadás formájában többek között a következőket írja:

— A Salzbauerék ne beszéljenek és maga se beszéljen. A feleségem látta magát Edericsen, a káka tövében fürdőtt, mint a ruca és hirtelen le akart bújni a víz alá, hogy ne lássák. Na ja, Urög Edericshez képest egy San-Remo, egy Switnemünde. De magukkal együtt ott voltak a káka tövében a Salzbauerék is, a Röhetegyek, a reszezi Puzék és minden jó hazafi. Emlékszik a háború alatt, mikor Olaszország megüzente nekünk a hadat, a terézvárosi demokrata kör kezdeményezésére megalakítottuk az olaszok ellen a gyűlölet ligáját. Mint a németek az angolok ellen. Ők azt mondták: Gott strafe Englandt! Isten Verd Meg Itáliát! I. V. M. I. Ezt a monogramot viseltük a gombjukban, míg valamelyik antiszemita lap ki nem sütötte, hogy ez az I. V. M. I. azt jelenti: Izraeliták Valamennyien Maradjunk Itthon! Tudniillik a harcéről. Hát most is megszerveztük ezt a ligát és valamennyien itthon maradtunk. Nekem ne bombázzanak az alagutamba az osztrák náciak. Ne robantsanak a németek, ne fektessenek a hálókocsiban kézigrántra a szerbek. Elég volt az Anschlussból és a Starhembergől, a Mussoliniből és Hitlerből. En nyaralni akarok, nem mozgósítani. Elég nekem, hogy a szegény unokaöcsém, a Kézai-Schwartz fiú elesett a háború alatt, a csepeli postógyárban s most ott van a neve az aranytáblán. Nekem a háborúból elég volt. Inkább Urögön a bolha, mint a Semmeringen a bomba...

Az „Uj Magyarország” ugyanezen számában egy másik cikkben imígyen védekezik Hegymegiék főpártlapja a horogkeresztes eszmék ellen a magyar népet:

Werner Sombart bizony nemzeti szocialista lett, akármennyire is nem tetszik ez a pesti liberálisoknak. Mi egyáltalában nem ecődölünk a nagy német tudós eme „pálfordulásán”, sőt a mi nézetünk szerint Werner Sombart minden liberális ellenére már nemzeti szocialista volt egy kicsit akkor is, amikor nemzeti szocializmus még nem volt a világon. A nagy német közgazdász volt az első, aki rámutatott a zsidóság sajátos szerepére a kapitalista gazdaság felépítésén terén és talán az első szociológus is volt, aki tudományos alapon vette vizsgálat alá a zsidóság külön egyéni szerepét az európai fejlődésben. A nemzeti fellépés társadalmi rétegek igen sokat tanultak a liberális Werner Sombart műveiből és most csak megértéssel láthatják azt, hogy az őz tudós magáévá tette és magas nivóra emelte az új világ-

nézetet. Az óvatos fajliberálisok már negyven évvel ezelőtt is haragudták Werner Sombartot, aki ki merete mondani, hogy van zsidókérdés a világon... hogy most is haragudnak rá, az már igazán mellesleges dolog. Ma már ez a harag

senkit sem tart vissza attól, hogy a zsidókérdésről, ami idáig kulturáellenes cselekedetnek minősített az ő egyéni osztályozásuk által, véleményt nyilvánítani.

Mindebből látható, hogy ha uralomra juthatna az a Kisgazdapárt, amelynek az Uj Magyarország a legszebb szellemi kiteljesedése, milyen „szomorú” jövő várna ebben az országban a horogkeresztes eszmékre. Ugye, méltóságos képviselő urunk?...

Feith annyira szerette a feleségét, hogy láncon, ketrecben tartotta

Zombor, szept. 6. Néhány nappal ezelőtt felesége feljelentésére őrizetbe vették a zombori hatóságok Feith Jakab őrszállási gazdát, akit a felesége jelentett fel. Feithné azzal vádolja urát, hogy két hónapon át állati sorban tartotta elzárva ketrecben. Feithot most részletesen kihallgatták és ennek során először azzal védekezett, hogy felesége örült és

azért zárta el, majd azt adta elő, hogy azért tartotta fogságban, mert halálosan szerelmes feleségébe és még azt a gondolatot sem tudta elviselni, hogy feleségét más férfi megnézzék. Arra a kérdésre, hogy miért tartotta láncon a ketrecbe zárva, már nem tudott elfogadható feleletet adni. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Feith Jakabot.

Magyarország pénzügyei a Népszövetség előtt

Genf, szept. 6. A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága csütörtök délután kezdte meg Tyler népszövetségi biztos jelentése alapján Magyarország pénzügyi helyzetének megvizsgálását, de érdemleges munkára csak a délutáni ülésen kerül sor. Délután 3 órakor a bizottság meghívására Imrédy pénzügyminiszter megjelent a népszövetségi palotában, majd Tahy László meghatalmazott miniszter, Csizsik Béla miniszteri tanácsos, Baranyay Lipót, a Nemzeti Bank igazgatója és Quandt Richárd, a Nemzeti Bank felügyelője kíséretében bevonult a bizottság tanácskozó termébe. Tyler

népszövetségi megbízottnak és Brucenak, a Magyar Nemzeti Bank tanácsadójának néhány kiegészítő felvilágosítása után Imrédy pénzügyminiszter egyórással beszéd keretében ismertette Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetét. Az egyes bizottsági tagok által felvetett kérdésekre Imrédy pénzügyminiszter és Baranyay igazgató szolgáltak magyarázattal s felvilágosítással.

Genf, szept. 6. Imrédy pénzügyminiszter ma a késő délutáni órákban hosszasan tárgyalt Buresch osztrák pénzügyminiszterrel.

Hogyan lett a vérből arany az ágyúkapitalisták kezén?

Vesztegetések egész sorát leplezi le a megdöbbentő amerikai vizsgálat

London, szeptember 6. A washingtoni szenátus hadipari vizsgáló-bizottságának múlt éjszakai ülése további izgalmas jelenetekhez vezetett.

Bona szenátor, a bizottság tagja, a tanukat annak beismerésére szorította, hogy Woodward amerikai ellentengernagy, az Egyesült Államok haditengerészeti vezérkarának tagja, sürgette a perui kormányt, rendeljen búvárnaszádokat az Electric Boat Company-nál. Midőn Spar, az Electric Boat Company egyik igazgatója, ezt beismerte, Bona szenátor felháborodottan kiáltott fel:

— Tehát az amerikai haditengerészet a búvárhajóépítő gyárak eladási ügyöke lett! Mialatt a washingtoni külügyi hivatal és az amerikai diplomácia Genfben leszerelési és háborút kizáró egyezményeket igyekeznek kötni, a kormány egy másik tagja minden követ megmozgat, hogy a hadianyageladások fellendüljenek.

A tárgyalás során felolvasták Sir Basile Zacharov, a titokzatos görög egyik levelét Spar-hoz, melyben panaszkodik a német versenyre Spanyolországban, majd így folytatja:

— A madridi amerikai nagykövet igen tekintélyes ember, jó lenne, ha őn a washingtoni külügyi hivatalnál el tudná érteni, hogy utasítás közölje a spanyol kormánnyal, hogy a washingtoni kormány igen bizalmas összeköt-

tetésben áll az Electric Boat Company-val és reméli, hogy a spanyol kormány megelegetszik az Electric Boat Company és a Vickers cég által nyújtott együttes biztosítékkal.

Zacharov Páris melletti kastélyában állandóan magántávíratokat kap a tárgyaláson kipattant leleplezésekről; a távíratokat arcizmának egyetlen rándulása nélkül olvassa.

A további vizsgálat során kiderült még, hogy az amerikai Electric Boat Company, amely együtt működött a Vickers Armstrong angol fegyvercéggel, felhasználta az Egyesült Államok tengerészeti bizottságának befolyását fegyverüzletek kötésére, különösen Peruval és Brazíliával.

Megállapították, hogy az Electric Boat Company Leguia Juannak, az akkori perui elnök fiának nagyszegű veszteségi pénzeket fizetett ki azért, hogy rábírja az eladósodott perui kormányt ócska tengeralttjárók megvásárlására. Értékes koncessziókat szerzett továbbá ezen az úton és észak-amerikai vállalatok és hajózási vonalak számára, mert így akarták emelni Peru hitelét újabb 18 millió összegű fegyverkezési kölcsön felvétele céljából. Ezt az eleve förtelen perui kölcsönt 1928-ban a közönség nyakába vartták, amiért Leguia 450,000 dollár állítólagos jutalékot kapott.

SZOMBATON-ESTE FILLÉ- REKÉRT VACSORÁZHAT az ÉDENBEN

Nagyon jó tokaji borok olcsón. Egyetemi hallgatóknak kedvezmény! Szíves pártfogást kér a Tulajdonos. (Vasúttal szemben.)

Vonatösszeütközési katasztrófa Angliában

London, szept. 6. Glasgowban, közvetlenül a központi pályaudvar előtt két vonat összeütközött. A két mozdony egymásra torlódott s mindkét vonat három első kocsija szalánkokra tört. Egy gépész és egy fűtő meghalt, 40 súlyosan sebesültet kórházba szállítottak, köztük többnek állapota reménytelen.

Kölcsey es a romanok hajdan es most

Most, mikor a nagykarolyi Kölcsey-szobrot, Kailós Edének ezt a gyönyörű alkotását elpusztították a románok, mikor vadállati módon lefűrészelték a fejét és levágták a lábait, érdekes lesz felújítanunk, hogy miként viselkedtek Trianon előtt, illetőleg Nagymagyarország idejében Kölcseynek másika, a szatmári piacon állott, csupán melléképület szobrára iránt. Erről a következőt olvashatjuk egy múlt századi debreceni hírlapban, a Debreczeni Ellenőr 1892. évfolyamában a július 25-i számban:

„A szatmáriak már hosszabb idő óta azt a megállapítást teszik, hogy a környékbeli oláh parasztság közt sajátságos felfogás lehet elterjedve arról a szoborról. Akárhányszor megőntük, hogy az oláh paraszt, ha a főtér felé viszi az útja, megállapodik, letérdel a Kölcsey-szobor elé és ájtatos imádságot rebeg; azután megcsókolja a szobor alapját, keresztet vet magára és szent áhitattal távozik.”

Balhit, babonás felfogás vihette a görög keleti vagy görög katolikus román híveket, hogy letérdjenek a kálvinista Kölcseynek szatmári emlékműve előtt de mennyivel tisztultabb, mennyivel magasabbrendű volt ez a felfogás, mint az az elvakult szenvedély, amely a nagykarolyi Kölcsey-szobrot lefejezte.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 6-án csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Daru János kocsis, fiu, János; Szabó Lajos ács (iker), Margit és Lajos; Vida Lajos vill. szerelő, fiu, Géza; Bokor Ferenc bádógos, fiu, József; Pelei Gábor soffőr, fiu, Gábor; Király András gazdálk., leány, Irén; Leiter Péter napsz., fiu, László; Lukács György máv. napsz., leány, Jolán; Gál Lajos máv. mozdonyvezető, fiu, Zoltán; Harsányi János napsz., leány, Katalin; Török Zoltán cipész, leány, Mária; Körösi Gábor jegyző, leány, Katalin és 4 törvénytelen ujszülött.

Eljegyzések: Bogdács János pincér —Varga Mária; Prunyi Pál keresks. —Mónus Ilona; Hercz Mihály im. Székely Erzsébet; Nagy Kálmán lakatos-s.—Szilágyi Mária; Tóth Károly kőműves m.—Timár Erzsébet; Nagy István fűszerker.—Magyar Emma; Winkler Sándor napsz.—Freund Sára; Tóth István kovács-s.—Barta Margit; Kovács András könyvkötő s.—Kurucz Zsófia; Miskolci Mihály lakatos-s.—Csala Julia; Bálint András péksegéd—Horváth Mária.

hírek

A Debreceni Független Újság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Ferenc Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26,—, félévre 14,—, negyedévre 7,—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

A polgármester fogad: Magánügyekben délután és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.
 A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÚSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
 9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vígjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

PÉNTEK, szeptember 7.

6.45: Torna. Hanglmezek. 10: Időszórú apróságok. (Felolvasás.) 10.40: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 12.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 1.30: Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 4: A rádió diáklőfőrajja. Léghajón az északi Sark felé. 5: A postakicsi. P. Ábrahám Ernő elbeszélése. Felolvassa Hosszú Zoltán. 5.35: Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. — 6.50: Mit üzen a rádió? 7.35: Fejér György és Adler Tibor kétszongorás jazz-számai. 8: A rádió külügyi negyedőrajja. 8.15: Sportközlemények. 9.30: Kísoperák a Stúdióban. Rendező Kiszely Gyula, vezényel Vaszy Viktor. Utána körülbeül 10.15: Hírek, időjárásjelentés. 10.35: Közvetítés a Britannia szállóból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 11.15: Tánclemezek.

— **M. NÉMETH ANNA** áll. okleveles zongoratanárnő tanításait megkezdte, Piac ucca 43.

— **Izraelita istentiszteletek** újkor, Ros-Hasónóhkor, a Deák Ferenc és a Kápolnásj uccai templomban. Vasárnap hajnali engesztelő imádság négy órakor. Újévköszöntő ima este hat óra öt perckor, Sófár fúvás félkilenc órakor s tan az ima délig. Délután négy órakor, utánna táschlich ima. Vasárnap este hat óra huszonöt perckor. Kedden, ünnep másodnapján reggel hat órától délig. Délután félöt órakor. Ünnep kimenetele este hat óra ötvenöt perckor. Szerdán Gedálja böjt napján reggel fél hat órakor. Este egynegyed hét órakor böjti istentisztelet. A következő hétköznapiokon reggel fél hat órakor. Este hat óra harmincöt perckor. Az elnökség.

— **Istentiszteletek** ideje az orth, izr. templomban, Péntek d. u. 6.02, szombat reggel 7.30, d. u. 5 órakor. Szombat kezdete pénteken d. u. 5.52, vége szombaton 7 órakor.

— **Izraelita istentiszteletek** a Deák Ferenc uccai templomban. Szeptember 6-án, pénteken este szombatköszöntő ima hat óra öt perckor. Szombaton reggel hét órakor. Délelőtt fél tizenegy órakor. Délután fél öt órakor. Szombat kimenetele hat óra ötvenöt perckor. A Kápolnásj uccai templomban szombaton reggel hét órakor, délután négy órakor bibliai magyarázat. Vasárnap reggel hajnali engesztelő imádság mindkét templomban négy órakor. Az elnökség.

— **Tankönyvek** hatóságilag fertőtleníttve, antikvarice féláron Kultúra antikváriumban, Szent Anna 3.

— **Kollégiumi évnvítő.** A református Kollégium 1934. évi szeptember hó 8-án délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tanévnvítő istentiszteletet tart. Az istentisztelet sorrendje: — Fennálló ének: 63. dics. 1. vers: Jövel Szentlélek... 2. Gyülekezeti ének: 63. dics. 2. és 3. vers. 3. Imádkozik: dr. Kállay Kálmán egyet. ny. r. tanár, lelkészképzőintézeti igazgató. 4. Záróének: 245. dics. 10. vers: Dicséret, dicsőség...

— **Amatőrök!** 26 scheineres 6x9 tekercsfilm, nyolc felvételes, csak 1.20 **Berzéli** (udvarban), **Springer** főtéri üzletében és **Szakál** (udvarban) fotoszaküzletében, garantált friss áruk.

— **Százezrek** meglepéssel használják a **Milodin** arckenőcsöt. Beszerzhető: mindenütt. Piac u. 75.

— **A városi nőipariiskolában** a beírások délelőtt 8-tól 1-ig tartanak a fehérmű és himző, fűzőkészítő és felsőruhavarró osztályokba. Az évnvítő szeptember hó 10-én reggel 8 órakor lesz.

— **Vízvezeték, gázvezeték, fürdőberendezések** részlete is. Fülöp, Csapó ucca 3. Telefon: 29-17.

— **Felhívás a leventékhez!** Értesítem Debrecen város leventéit, hogy a levente foglalkozás szeptember 9-én kezdődik. Minden levente ugyanabban az időben és ugyanazon helyen jelentkezzen oktatójánál leventefoglalkozásra, ahova májusban járt.

— **A munkásszervezetek nőcsoportja** 9-én, vasárnap délután 5 órakor a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) családi gyümölcs-délutánt rendez. Ennek keretében a műkedvelő gárda szórakoztató előadást nyújt. A zenét a jóhírű Nagy Endre zenekara szolgáltatja.

— **Tűzfát, száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyán hasábból** aprítva téli tüzelesre 100 kg.-ot 3.60-ért, vegyes nyári tűzfát 100 kg.-ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Tel.: 10-24.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 SZEPTEMBER 7. KEDD. Debrecen város közigazgatási bizottsági ülésén jelen voltak: Wessprémy Zoltán főispán, Kovács József polgármester, Márk Endre, dr. Fejér Ferenc, Szilágyi Imre, dr. Balkányi Miklós, Fanst Elek, Csányi Viktor, Bészler Károly tanácsnok, Rickl Antal, dr. Vargha Emil, dr. Magoss György főügyész, dr. Vargha Elemér tanácsnok, dr. Tüdös János, Borsos József építész, Kajári Lajos mérnök. Akkoriban tífuszjárvány volt Debrecenben, melyet dr. Vargha Emil tisztviselő szerint „a nagy hőség, az ennek folytán beállott rothadás és a lakosság tisztátalansága” terjesztett.

Kisiparosok, védekezésül az idegen áruk ellen, cőpőgyár alapítását határozták el, melyet húszas bizottság kormányoz. A húszas bizottság tagjai: Elek Ferenc, Köller Ferenc, Varga István, Varga Károly, Simon Imre, Ökrös István, Rátkai Imre, Jakab Károly, Turi István, Czizó Lajos, Pajtás István, Kandra Mihály, Falusi Károly, Keckés Péter, Horváth Gyula,

Szatnári Ferenc, Széplaky József, Tóth Ferenc, Fiáth Lajos és Müller Gotthard.

A DTE színeit az eperjesi atlétikai versenyen Horvát Aladár, Bornemissza Béla, Szökő Alajos, Zöld József és Fülöp Miklós képviselték Rudolffy Imre karmester vezetésével. Szökő Alajos második lett a 100 yardos futásban, Zöld József holtversenyben 165-öt ugrott az eperjesi Gamaul-fal, Fülöp Miklós 2 perc 15 mp. alatt hozta a fél angol mérőföldes elsősegét, svéd gerelyben a síkos talajon is 47 m. 74 cm.-rel első lett Bornemissza, diszkoszban második Horváth 34.85 m.-rel, rúdugrásban első Horváth (301), második Zöld József.

1914 SZEPTEMBER 7. HÉTFŐ. A bizonytalanodó harctéri jelentések mellett a lap közli, hogy a MAV még újabb vonalakat szabadított fel a személyforgalom számára.

1924 SZEPTEMBER 7. VASÁRNAP. Dr. Láng Nándor a **Belvárosi Szantórium** vezetését átvette, a szantórium is az ő birtokába került.

— **Tankönyvek, iskolaszerek** a legnagyobb választékban Gárdos könyvesboltban, Ref. püspöki palota.

— Az osztályorszájuk mai húzásán 30,000 pengőt nyert: 18120. — 3000 pengőt nyert: 51838. — 2000 pengőt nyertek: 8222, 30915. — 1000 pengőt nyertek: 15424, 39753, 57916, 78300. — 800 pengőt nyertek: 40093, 79197. — 600 pengőt nyert: 27208. — 500 pengőt nyertek: 7497, 8462, 11451, 15218, 24457, 33917, 35813, 38256, 50642, 42951, 55580, 57144, 57157, 57556, 59056, 61221, 79970. — 400 pengőt nyertek: 28, 1070, 2238, 4588, 4929, 7062, 8406, 11257, 12227, 14794, 14981, 23275, 24122, 25789, 26213, 27360, 29032, 34290, 34356, 35849, 47671, 55170, 55702, 58677, 64507, 71523, 72439, 75174, 77756, 83764. — 300 pengőt nyertek: 194, 2363, 2647, 3535, 4355, 4891, 5761, 6061, 6357, 6626, 7085, 7732, 11401, 14006, 14344, 14522, 15337, 17230, 17702, 18603, 18785, 19444, 20639, 22331, 23087, 23715, 25506, 25896, 27213, 28365, 29528, 34371, 35246, 35926, 37127, 38524, 39066, 40542, 45845, 47764, 47820, 48861, 52557, 53629, 54263, 55749, 55867, 57736, 61274, 62674, 62717, 62891, 63347, 63709, 66275, 67866, 69913, 70163, 70651, 74117, 74147, 75091, 75125, 78646, 79387, 79978, 82353, 82553, 83911. Kihúztak még 150 pengős nyerményeket. A legközelebbi húzás szeptember 12-én lesz.

— **Imaszék, férfi és női, a Deák Ferenc uccai templomban** — szép helyen — kiadó. Spitzer-nyomda, Halköz.

— **Margit-szálloda** (pansio) megnyitott a Halász-féle vendéglőben (Margit-fürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nyaralóknak, üdülőknak, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz, Stadionhoz, villamos megállóknál. Telefon 10-24.

Ódon tankönyveket legelőnyösebben cserélhet, vehet, eladhat Acél antiquariumban. — Szechenyi ucca. Ugyanott iskola szerez olcsón.

— **Vasúti igazolvány-kepeket** legolcsóbban Gisser fényképész készíti, Piac 46., udvarban.

— **Örízetbevettek** egy szélhámós iparossegédet. A rendőrség örízetbevette Sándor Lajos 24 éves hajdúsámsoni iparossegédet, aki több szélhámosságot követett el Debrecenben. Szegedi Imre, Boné Károly, Tóth Károly és Mártha Károly debreceni iparosoktól csalt ki különböző ipari cikkeket, amiket aztán eladott és a pénzzel nem számolt el. Sándor Lajos ellen megindult az eljárás.

DIÁKOK!
 Írószerek legolcsóbb beszerzési forrása! — Tankönyvek könyv-, papír-, fotoszaküzlete — Ferenc József ut 38. szám.

— **Beiratkozás a református elemi iskolákban.** Az iskolaszék felhívja a szülőket, hogy gyermekeiket a mai nap folyamán irassák be, mert a beírások ideje a mai nappal lejárt.

— **A kőművesiparosok szakosztálya** 9-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel az ipartestület dísztermében ülést tart.

— **Iskolatáskák nagy választékban, saját készítményu.** Feuermann bőrdíszmester, Piac ucca 26. sz. (Passage).

— **70 pengőt** kapott büntetésül, mert részegen szidta a csendőröket. Varga István nyugalmazott vasúti altiszt tavaly novemberben a vasúton útaztában a vele egy szakaszban ülő Lovas Albert nyugalmazott csendőrtiszt helyettes előtt ittas állapotában erősen sértő kifejezéseket, majd olyan kijelentéseket tett, melyek a csendőrség ellen való izgatásra alkalmas. A vasúttat fejlejtették és csütörtökön került fegyveres erő elleni izgatás vádjával terhe. ten a debreceni törvényszék elé. A tárgyaláson beismerte, hogy valóban használta a vád tárgyává tett kifejezéseket, de ittas állapotára való hivatkozással azt is kijelentette, hogy nem emlékszik a súlyosabbakra. Azonban a kihallgatott tanúk megerősítették a vádiratbeli tényállást és a törvényszék a tanuvallomások, valamint a vádlott részbeni beismerése alapján Varga Istvánt 70 pengő pénzbüntetésre ítélte el. A vádlott beenyugodott az ítéletbe, míg a királyi ügyész súlyosbításért jelentett be fellebbezést.

— **Iskolakönyvek, bármelyik iskolába** beszerezhető. Használt, jókarban levő tankönyveket félárban vásárolhat Antalffy József könyv- és papíráru üzletében.

— **Éltelt a tábla egy gázoló autótulajdonos kereskedőt.** Weisz Adolf nyiregházi kereskedőt a debreceni törvényszék hónapokkal ezelőtt elítélte gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért 200 pengő pénzbüntetésre, mert 1933 július 26-án gépkocsijával Téglás község bejáratánál elgázolta a szekerével arra haladó Hadházi Imre fuvarost, aki a gázolás következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A kereskedő annak idején megfellebbezte a törvényszék ítéletét és így került ügye csütörtökön a debreceni tábla elé. A tábla kereskedő büntetését jogerősen 250 pengőre emelte fel.

Jegyezze fel a címünket!
Nyomatvány Könyv Klise
 szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk!
Szépen dolgozunk! és jutányos áron!
Nagy Károly és Társai
 könyvnyomda • könyvkötészet • vevőnőző intézet • üzleti könyv gyár.
 klise műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

— Dr. Dancsházy Sándor lelkész előadása. A Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya pénteken, szeptember 7-én délután hat órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart. — Előadó: dr. Dancsházy Sándor v. o. lelkész. Előadásának tárgya: „Tantárgy-e a vallás?” A kérdés nagyon időszerű, különösen érdeklő a szülőket, tanárokat és tanítványokat, éppen azért nyomtatékosan hívja fel az előadásra mindenkin, ki különösen a felsoroltaknak figyelmét a vezetésre. Belépődíj nincs.

— Amatőrök 26 scheineres Rollifilm, 6x9 nyolc felvételes P 1.20 Ungár látszerész, fotószakközletében, Széchenyi ucca 1.

— Fecsketragedia Kecskeméten, Kecskemétről jelentik: Kecskemét város több helyén találtak ma reggel aljót és holt szirti fecskéket. A fecskék a Felvidékről jöttek dél felé. A háromnapos nagy esőzés Kecskemét határában annyira kimerítette őket, hogy csapatostól hullottak alá. Az eső valósággal megtizedelte sorukat és számos fecske belefulladt a nagy áradatba. Azokat, amelyeket élve találtak meg, a lakosság vette gondozásába. Több golyót is levett az elkésztő golyacsapatokból a véget érni nem akaró eső.

— Másodszor termett az almafa. A virágzik az ibolya és a cseresznye. Szatmári Mátyás bajai földbirtokos beremendi tanyáján az almafák néhány hétel ezelőtt ismét kivirágoztak. Egymás mellett állott a virág s az első termés. Most a másodvirágzás után a másodtermés is beért és ízletes, gyönyörű almákat hozott a második bő termés. Nagykorosán a határban mindenfelé kinyílt az ibolya. Illatosak, szépek, dúsak a virágok, de a harmadik virágzáskor, mint ha kisebbek volnának a virágzárkók. Barta Balázsné állatorvosné gyümölcsösében a mai napos meleg kipattantotta a cseresznyefák virágait és a kert tavaszi pompát öltött.

— Fertőtleníteni kell az ócska könyveket. Felhívom a használt tan- és egyéb könyvek árusításával foglalkozó könyvkereskedőket, hogy az eladni szándékozott ócska könyveket hatósági fertőtlenítésnek vettessék alá. A hatósági fertőtlenítő címe: Monostorpályi út 3. sz. Telefon: 21-15. Polgármester.

— A levante sértő kijelentései oktatójáról. Felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétségével vádolva állott a debreceni törvényszék előtt esütörtökön Fülöp Sándor 21 éves debreceni napszámos. A vád szerint a vádlott nem tett eleget testnevelési kötelezettségének és mikor mulasztása miatt a csendőrség előállította, az őt előállító csendőrnök sértő és rágalmozó kifejezéseket mondott a levanteoktatójáról. A tárgyaláson beismerte a kifejezések használatát, de azt is kijelentette, hogy ezeket erősen felindult állapotban tette meg. Ugyanis ő eleget tett a kötelezettségének, a levanteórákon megjelent és éppen azért volt ingerült, hogy miért állítják elő ártatlanul. A törvényszék jogerősen 20 pengő pénzbüntetésre ítélte el Fülöp Sándort.

— Kezddnek a hangversenyek. Az Újságíró Club vezetősége elhatározta, hogy a zenei élet ápolása, a nagyközönség zenei igényének kielégítése céljából pódiumára hívja a debreceni művészeket. Ferenc József út 26. szám alatti fényesen berendezett helyiségének nagytermében havonta legalább két hangversenyt rendez a debreceni művészek bevonásával. A hangverseny rendezőségének megértésére mutat, hogy a hangversenyek ingyenesek lesznek, csupán a ruhatár és műsor fog néhány fillérbe kerülni. Értesítésünk szerint az első hangverseny már a hó végén lesz és már nagyban folynak a tárgyalások egyik ismert kiváló debreceni operanékesnővel és a rádió- és koncertvilág egyik ismert zongoraművésznőjével. Egy-egy este két különböző művész ad majd egész estét betöltő műsorral hangversenyt.

— Fekete eső esett Buenos-Airesben. Buenos-airesi jelentés szerint a városban szerdán délután több óráig tartó fekete eső esett. A város egész területét sűrű sötétség borította. Az esővíz görcsövi vizsgálata megállapította, hogy az esővíz szénrézcsékekkel és petróleummal volt keverve. Valószínűnek tartják, hogy a campanai óriási tűzvész hatásáról van szó, mert ott — mint ismeretes — több kőolajtartály égett el.

— A debreceni vásári kereskedők és piaci árusok társulata szeptember hó 14-én délután 4 órakor a Kereskedő Társulat nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a Társulat tagjait ezúton tisztelettel meghívja. A közgyűlés tárgya: 1. Kereskedelemügyi miniszter alapszabályt módosító leiratának a hatósági biztos által való ismertetése. 2. Az új vezetőség megválasztása. 3. A módosított alapszabályok ismertetése és elfogadása.

— Al Caponet „legmentesen” elzárta a külvilágtól. Al Caponet, az adócsalás miatt nyolcévi börtönrre ítélt csikagói banditavezér az atalantai (Georgia) börtönből Amerika új Ördögzigetére, az Alcatraz szigetén készült fegyenctelepre szállították át, ahol 20 megrögzött gonosztevővel együtt a külvilágtól „legmentesen” elzárta életet folytat. A fegyencnek még újságot sem szabad olvasniok s a hatóságok még rádiókészüléket sem engednek a szigetre hozni. A banditavezér, aki egykor Miami palotájában fejedelmi pompában élt, most kis magánzárkájában naponta nyolc órát dolgozik a kaptafán, mert börtönében a cipész mesterséget tanulja ki. — James Johnson, a fegyenctelep parancsnoka kijelentette, hogy a kormány végleg meg akarja szakítani Capone titkos összeköttetéseit az alvilággal és reméli, hogy es végre sikerült.

• Vásároljon hirdetőinknél. •

— A Debreceni Polgári Lövészegyesület 1934 szeptember 11-én délután 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését az egyesület helyiségében. — Himnlőltási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az őszi póthimnlőltások szeptember hó 9-ik napján, vasárnap délután 2 órakor fognak megtartatni a Kossuth ucca 20. számú (rendőrségi) épület földszint 46. számú helyiségében. Erre az időre és helyre a himnlőltásra be kell hozni mindazokat a gyermekeket, akik a f. évi március hó 1. napja előtt születtek és ezideig még valamilyen okból beoltva nem lettek. Azok ellen, akik a — most már másodízben kiadott — idézés kézhezvétele ellenére sem hozzák be gyermekeiket oltásra, rendőri büntető bírói eljárás indul.

MOZI

LILA AKÁC

Ismeretes, hogy a Vígyszínházmozi igazgatósága már hónapokkal ezelőtt nagyvonalú programot dolgozott ki. Ennek keretében tervbe vették a legkiválóbb külföldi és magyar filmek bemutatását. A Vígyszínház lesz az a mozi Debrecenben, amely nem a filmtelermelés salakját, hanem művészi produciókat mutat be közönségének. De már eddig is bevalította ígéretét a mozi vezetősége, a nyár folyamán is a legragyogóbb filmeket tűzte repertoárjára. Valóságos bombaprogramot állított össze a mazi vezetősége és ennek során kerül bemutatásra a legújabb hatalmas alkotás, Szép Ernő gyönyörű művének filmváltozata, a „Lila akác”. A darab mindvégig magyarul beszél, a legnépszerűbb művészek játsszák és egészen bizonyos, hogy a mai, pénteki premieren óriási sikert fog aratni.

A kisértetek háza

Bűnügyi regény a filmvilágból

Ira: FOREST WHITE

Fordította: VECSEY LEO

(30)

Mi a fősúlyt a helyzetkomikumra fektetjük, — ismerve népünk izlését — s az embert az őt körülvevő halott világgal szemben folytatott harcában állítjuk be. Ez lenne a mi szkeccsünk mélyebb értelme. Heatlin is mondja, hogy ez lesz az amerikai film jövője. Egy fajankót állítunk a harc közepébe, melyet az élettelen tárgyakkal vív. Ezt a viadalt kanállal, esetleg villával is el lehet játszani s nyert ügyünk van, ha a filmszínházak látogatóit nevetésre ingereljük.

— Maga eredeti különc, Mr. Michelson — hangzott Mabel Moon ítélete — annyira eredeti, hogy egyáltalán nem is értem.

— Éppen azért látnia kell — szólt közbe Heatlin.

Ellen Frytown bátorítólag intett fejével Michelson felé.

Ebben a pillanatban megszakította a komoly társalgást egy asztalhoz lépő küldönc. Hatalmas virágkosár volt nála. Ez egyáltalában nem volt feltűnő. Ellenkezőleg. Szokásos dolog volt, hogy virággal üdvözölték a művésznőt, ha egy új városba érkezett s valamelyik hotelben megszállt. Ezért nem is méltatta sok figyelemre a küldeményt. Mióta, mint Anna Boleyn, hosszú hónapokon keresztül az összes filmszínházban az ő nevét emlegették, azóta ez hétköznapi dolog volt. A virágkosár csodálatos orchideákkal volt tele. A küldönc ajándékot egy székre tette, mert

az asztal közepe a vérvörös rózsákkal volt tele.

— Hozott névjegyet? — kérdezte Mabel Moon a fiut.

— Nem, Mylady. Az üzenet csak ennyi: „A művésznő egyik nagy tisztelőjétől”.

— Jól van! Köszönöm...

Mabel Moon elővette erszényét s egy bankjegyet adott a hajlongó fiúnak, ki megköszönte és elment.

XIX. FEJEZET.

A gyilkos...

A társalgás a szkeccs újabb részében való kiképzéséről tovább folyt. A beszélgetés valószínűleg a végétekig húzódott volna, ha tíz perccel a küldönc távozása után egy úr asztalukhoz nem jön. A kis csoport egyik tagja sem ismerte ezt az embert. Bocsnatott kért bátorságáért, amiért a társaságot zavarta s megjegyezte, hogy ezt a nagy művésznő iránti hódolatból teszi. Csak ma értesült, hogy a híres személyiség Long-Islandban tartózkodik. Kérte, hogy fogadja el Mabel Moon az orchideákat, mint bálmulatának és csodálatának jelét, melyet mint Anna Boleyn váltott ki belőle. Csak később mutatkozott be, egészen felületesen: „George Taylor vagyok Milwaukeeből”. Azután folytatta mondókáját. Long-Islandot nagyon szépnek, de

együttal unalmas helynek tartja s így határtalanul örül, hogy az egész Amerikában híres nagy művésznővel most megismerkedhetett.

Heatlin bosszankodott ezen az arcátlanúságon s magában szidni kezdte ezt a milwaukeei falusit, aki lelkesedésével halálra untatja Mabel Moont. Már azon a ponton volt, hogy dühének kifejezést adjon, ezt azonban uriember létere nem tehetette. Helyette Mr. Tailor szólalt meg:

— Én önöket valami nagyon érdekes témában zavartam meg.

— Honnan gondolja? — kérdezte Heatlin.

— Midőn a terembe léptem egy kis ideig vártam, hogy bátorságot vehessek magamnak s ezért egy közeli asztalhoz ültem. Ha jól hallottam, a szerelő, melyet egy kis tárgy is befolyásolhat, volt szó, vagy ehhez hasonlóról.

— Csak művészi teória volt — válaszolt Heatlin, azzal a biztos meggyőződéssel, hogy ez az ember egyáltalán nem ért ezekhez a dolgokhoz. De tévedett, mert teljesen az ellenkezője bizonyult be. Ez a Mister Tailor, aki olyan esetlenül jelent meg az asztalnál orchideáival együtt, nem volt az az ember, akinek Heatlin gondolta. Ő maga folytatta a témát:

— A tárgyak alattomoságáról volt szó, uraim, ha nem tévedek.

— Igen uram — válaszolta Heatlin, — nagyszerűen megtalálta a kapcsolatot a komplikált dolgok között, így a távolból is. Természetesen a színművészet keretein belül kivívható hatásról volt szó. Képzeld el a halott tárgy ellentmondásának komikumát az élő emberrel szemben. Ez lenne fiatal barátom, Michelson szkeccsének feladata.

— Mindenesetre, mindenesetre, én teljesen értem, teljesen — hangzott a gyors válasz. — A művészet keretein belül, ahol egy élettelen kis tárgy okozója lehet azörnyű végzetnek, szkeccs formájában nagyszerűen elő lehetne adni. Hanem...

— Hanem, uram?

— Én nemcsak azt gondolom, hogy a film vásznán, nem, hanem a való életben is gyakran fontos és végzetes tulajdonsággal bírnak egyes holt tárgyak.

Heatlin mosolygott.

— Ez magától értetődik, kedves Mr. Tailor. Amit ön a film vásznán s a színház színpadán lát, — az mind csak az élet másolata.

Mabel Moon aggodalmasan hallgatott. Michelson és barátja, Ellen Frytown, kellemes meglepődést árultak el, midőn rájöttek arra, hogy ez az ember, aki először a kellemetlen, falusi betolakodó impresszióját kellette, egészen értelmes és szellemes társalgó. Hasonló érzései lehettek Mr. Tailornak is, mert látszott arcan, hogy egy pillanatil sem gondolt arra, hogy beszédével talán untatja a többieket. Most is vidáman folytatta:

— Ha megengedik, uraim és hölgyeim! Ez a fiatal ember — s újjával Michelson felé mutatott — az előbb arról beszélt, hogy egy tű is állhat a szkeccs középpontjában. — Csak azzal nem vagyok tisztában, hogy itt tragikus történetről, vagy pedig tréfáról van-e szó.

— Tréfáról, uram a szó legszorosabb értelmében — válaszolt Michelson, — mert az a művészet, melyet mi Heatlinnel Amerika filmjövőjének állítunk be, csak mint tragikomédia foglalhat helyet.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilagban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel esedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Ertesítés.
A kibocsátott kedvezményes utalványok szeptember 30-ig érvényesek. Burg Izso fényképész, Szent Anna 5. 1462

Szakképzett
jeligére levél van a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

Betöltendő állás

Bejárónőt,
szorgalmas megbízhatót, fél vagy egész napra alkalmazok. Rákóczi ucca 23., keresztépület. 366

Mindeneslány
kifutólány felvétetik. Cukrázda, Kossuth u. 11. 3890

Izr. hentes
ésmészárossegédet keresek. Cim Schwartz Sámuel Diósgyőr. 23886

Oktatás

GYORS-ÉS GÉPIRAS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Allami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pauszárak: 5-10-15-20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktanár, Piac ucca 44., az udvarban.

Varrni,
szabni kitanú módszerrel tanít dr. Balázs né női divatszalonja, Piac 89. 1213

Született
német nő gyermekek tanítását vállalja 3 évestől, délelőtti és délutáni. József kir. herceg ucca 7. szám. 3784

Vizsgákra
előkészít új tanerővel a Behám-iskola. Szent Anna 28. 367

Üzletek

Fűszerüzlet
Budapesti kiöregedés miatt azonnal átadó. Biztos megélhetést nyújt. Érdeklődni lehet Fuchs Budapest VI. Fáy ucca 18. 132

Kiadó
november 1-re üzlethelyiség Kossuth ucca 1. szám alatt. Értekezni lehet a Debreceni. Első Takarékpénztárban. 256

Üzlethelyiség,
szép, masszív berendezéssel kiadó. Berendezés külön is eladó. Cím a kiadóban. 1454

Kiadó lakás

Uri családnál
csinosan bútorozott, teljesen különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Cim Ehrenfeld, Péterfia 48., keresztépület. 108

Különbejáratú
bútorozott szoba fürdőszoba használattal azonnalra kiadó. — Püspöki palota, I. kapu, H. 50.

Különbejáratú
szobák kiadók, egyetemi és középiskolai tanulókat teljes ellátásra elfogadok, Szent Anna u. 9., I. emelet. 1145

Különbejáratú
kisebb, nagyobb bútorozott szoba, fürdőszobával vagy anélkül esetleg ellátással kiadó. Rákóczi ucca 35. 1380

Háromszobás,
nagy előszobás, fürdőszobás, — komfortos lakás parkirozott udvarban november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. 1379

Két
tisztá uccai szoba, előszoba, két speiz, konyha, vagy különírtve is kiadó november 1-re, Apaffy ucca 20. 139

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. Piac 58., I. em. 17. 1318

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba József kir. herceg 35., I. jobboldal. — Ugyanott kertrenyilő egyszerűbb szoba is kiadó. 1344

Egy
tisztá uccai szoba, konyha, kamara mosóházzal szép fás udvarban kiadó október 1-re. — Apaffy ucca 20. sz. 354

Bútorozott
egy- és kétágyas szobák úricsaládnál kiadók. Simonyi út 6., földszint. 1402

Bírói családnál
Kossuth ucca 29., tisztviselőnek egyetemi hallgatónak különbejáratú szoba kiadó. 3837

Kiadó
csinosan bútorozott különbejáratú udvari szoba Vendég ucca 81. szám. 364

Két
tisztá uccai szoba, előszoba, két speiz, konyha vagy különírtve is kiadó november 1-re Apaffy ucca 20. sz. 139

Kar ucca 34.
alatt két nagy szoba, két előszoba, alapincézett kiadó novemberre. 3882

Piac ucca 72.
2 és 3 szobás lakások kiadók azonnalra. Házfelügyelő nyújt felvilágosítást. 999

Erkélyes,
különbejáratú, szépen berendezett szoba kiadó. Arany János ucca 54. II. 1450

Elegáns
bútorozott uccai szoba különbejáratú olcsón kiadó. — Károly Ferenc József út 26-b. 3888

Magános
úrinnök csinosan bútorozott szoba kiadó. — Érdeklődni: Batthyány u. 6., trafikban. 365

Két személyre
szoba 15-re kiadó. Széchenyi u. 12. első lakásban. 133

Bútorozott
uccai szoba, előszoba, előszoba fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Arany János 19. 1456

Ellátás

Teljes ellátásra
elvállal izr. úricsalád középiskolai tanuló zongorahasználattal, esetleg tanítással is. Rothermerre ucca 10. 1323

Úricsaládnál
középiskolások vagy egyetemi hallgatók elsőrendű ellátást kaphatnak méltányos áron. — Ugyanott francia, német oktatásban részesülnek. Piac u. 58., I. em. 17. 113

Diákinternátusban
(zsidó tanulók számára) beiratások megkezdődtek. Mérsékelt árak, korrepetálással. Felvétel korlátolt számban. Jelentkezés Nemzetőr u. 6. Telefon 10-70. 116

Úricsalád
középiskolai tanuló teljes ellátásra elfogad. Rákóczi u. 35. 1378

Középi. kolás
diák vagy diákleányt kitanú ellátással vesz úricsalád, zongora, fürdőszobahasználattal. Arany János 39. emelet. 1413

Diákleányt
jó házból való, teljes ellátásra elvállalok. Fried, Kossuth u. 3. sz. 1420

Egy
vagy két diák gondos ellátást nyerhet pedagógus családnál, igen szép komfortos lakásban. Zongora, német társalgás, korrepetálás. Cím a kiadóban. 1439

Iskolásfiút
vagy leányt ellátásra elfogadunk, VI-ik gimnázista fiúnk korrepetál. Burg Izso, Szent Anna 5. 1461

Teljes ellátásra
elvállal izr. úricsalád középiskolai tanuló zongorahasználattal, esetleg tanítással is. Rothermerre ucca 10. 1323

Teljes ellátásra
felveszek diáklányokat. Cím a kiadóban. 362

Pansio
Simonyi u. 11. kitanú ellátás, szobák ellátás nélkül is. 1451

Két
izr. diákok teljes ellátásra elfogad Angyalné, Csapó u. 26. 1425

Úricsaládnál
középiskolások, egyetemi hallgatók elsőrendű ellátást kaphatnak. Batthyány ucca 17., félem. 4. Telefon 34-88. 1464

Kisigényű
középiskolai tanuló ellátással vállalok. Rákosi Jenő ucca 4. szám, földszint. 4109

Eladás

Machsorok,
Mirjamok és imakönyvek minden kötésben kapható Aczel antiquariumban, Széchenyi ucca 2. 126

Varrógép,
Singer, jókarban levő, eladó. Hatvan u. 71. Étkezde mellett tollüzlet. 129

Olcsón
eladók Dóczi gimnázium harmadik osztályú könyvek. Erdős, Kossuth 3. 1441

Fiatal
faj pulikutya olcsón eladó. Dugovits Titusz ucca 5. szám. 3883

Eladó
Lamberia, borkimérő pult, — üvegtartó, asztal, szék, sörcsap. Rákóczi u. 16. sz. 3884

10-15 fényképezőgép
olcsón eladó. Hunyadi u. 17. sz. cukrázda. 363

Csomagolt
és tömb teavajak naponta friss érkezésű kapható. Kávét friss pörkölésűt vevő előtt pörköljük. Deutsch Lajos, Deutsch Albert és Fia. 1449

Mézédes
must és csemegeszőlő kapható Blas Edénél. Széchenyi ucca 29. 1459

Kidugós
fűszer- és falitábla, tizedes mázsa eladó. Rákóczi ucca 24. sz. 3887

Eladó
többféle bútoradarab és egy varrógép. Thaly Kálmán ucca 2. sz., I. em. 3889

Pénz

Pénzt
debreceni házra első helyre folyósítok. Érdeklődni Hatvan u. 1., I. em. 8. 3764

Bútor

Gyermekkosci,
Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya, beszerzhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintaliterakabban, — Piac u. 70., valamint Kántor Ernő és Társa cégnél. 4339

Vétel

Megvételre keresek
jó állapotban levő alig használt ruhát 186 cm. magas, vékony férfire. Lehetőleg szürke vagy hasonló színben. — Ajánlatok „Uriember” jeligére a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába.

Megvételre
keresek összekötő magyar perzsaszőnyeget. Cím a kiadóban. 32

Nyárfát
lábba vagy kivágyva rönkbe nagy mennyiséget veszek. Csapó ucca 73. sz. 3879

Különféle

Eltörött
disztárgyak, nippel vázak javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádóhízában, Szent Anna u. 1. Kiegyezett villanygépet vásárlásnál beszámítok 24-30 fillérbe. — Rádiók, villanycikk, csillárok bmaulatos olcsón. 944

Férfiöltöny
tisztítás és vasalás csak P. 3. — Weisz kelemefestő, Arany János ucca 20. sz. Gyász esetében 24 óra alatt fest. 1132

Uj cím
Kováry szücsmeister Piac 38. Bundák, boák, prémbőrök nagy választékban. Alakit, javít. 1207

Fehérenmü
javítást, stoppolást vállalok olcsón, kifogástalanul. Telesi ucca 29. 82

Házivarrónó
napi 1 pengő 80 fillérért fehérenmü és felsőruhavarrást vállal. Cím: Hatvan u. 71. Tollüzletben. Vendég ucca saroktól 3-ik üzlethelyiség. 91

Csak szerdától,
szeptember 12-től szenzációs olcsó árakkal jövőnk, Favorit, kézimunkaszaküzlet, Csapó 18. 1460

Pástiközi
templomban női ülés, baloldal 8. kiadó. Értekezni Hatvan ucca 59., ajtó 5. 1463

Elveszett
fehér him pincsi. Megtaláló illő jutalomban részesül. Timár 37. 1455

Templomülések
Deák Ferenc uccai templomban elsőrendű női és férfi kiadók. Cím a kiadóhivatalban. 1453

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.

Legkésőbb péntekig

adja fel hirdetését a szombati ünnepi számunkba, mert **vasárnap nem jelennek meg a napilapok**

a szombati hivatalos ünnep miatt!

Szombat reggel megjelenő lapszámunk három napig forog a közönség kezében

Független Ujság, Piac u. 49.